

JUL I THY

68. årgang

1998

68. årgang

**KÆMPE
RABAT
PÅ KÆMPE
BILLEDER**

20 x 30 cm **9⁹⁵**
NU

KUN FRA 24 x 36 mm
film (negativ)

50 x 75 cm
SPAR 100.-
NU
30 x 45 cm
SPAR 48.-
NU

69.-
39.-

Tilbuddet
gælder til
lørdag den
29. november

Photo Care
Foto-Magasinet

- fordi livet ikke kan tages om!
Store Torv . Thisted . Tlf. 97 92 12 88

H.M. AUTOMATIC AS

WILHELMSBORGVEJ . 7700 THISTED . TLF. 97 92 63 00

Elektriske styre- og fordelingstavler
Mimic-tavler i mosaiksystem
Styringstekniske komponenter

**Danmarks mest alsidige traktorprogram fra New Holland
finder du hos J. Hundahl AS**

Smede- og Maskinforretning
HUNDAHL AS
SILSTRUP . HJULMAGERVEJ 7 . 7700 THISTED . TLF. 96 17 84 00

JUL I THY

1998

68. ÅRGANG

UDGIVET AF
JØRGEN MILTERSEN, THISTED

Forhandles uden for Thy, Han Herred og Mors af
Danske Boghandleres Kommissionsanstalt, Siljengade 6-8, 2300 København S.

JUL I THY

68. ÅRGANG

Redigeret af Jørgen Miltersen, Hanstholmvej 185, Tved, 7700 Thisted. Tlf. 9798 1585

Indholdsfortegnelse

<i>Efter et år i Thy nåede jødebørn til Israel juleaften</i>	
Af Oskar Strauss, P. O. B. 231, Yokneam Moschava, Israel	3
<i>Thisted og Paris fælles om gadenavn</i>	
Af Kjeld B. Nilsson, Paris, adr. i Danmark: Strandstien 84, 2791 Dragør	13
<i>Garder fra Thy stod æresvagt ved prinsers konfirmation</i>	
Af Aksel Kirk, Engkjærbro 30, Elsted, 7752 Snedsted	17
<i>Københavnerdreng på landet</i>	
Af forfatteren Martin Jensen, født i Sundby Thy 1908, død i Ringe 1945	23
<i>Har Bertel Budtz Müller opfundet thyboen?</i>	
Af Eigil Visby, Tornrosevej 112, 2730 Herlev	27
<i>Fra det gamle album</i>	33
<i>Fra det ny album</i>	57
<i>Annoncer</i>	70

Forsidemotiv:

Dette luftfoto af Thisted med havnen i forgrunden er taget af Tage Jensen – formentlig først i 80'erne. Netop i år diskuteres det ivrigt, hvad der skal gøres ved havneområdet – om Thisted skal have et kulturhus, der kan spejle sig i vandet ligesom Jørn Utzons operahus i Sydney.

Fotos fra:

Foto-Magasinet i Thisted, Klaus Madsen, Peter Mørk,
Tage Jensen, Jørgen Miltersen m. fl.

Eftertryk ikke tilladt

Wadmann Bogtryk/Offset, Thisted

ISBN 87 85 131 29 6

Efter et år i Thy nåede jødebørn til Israel juleaften

De jødebørn, der kom til Thy i 1939, måtte med dags varsel flyttes til et andet sted.

Af Oskar Strauss

I 1939 gav den danske regering tilladelse til, at nogle hundrede jødebørn kunne komme til Danmark. Den 15-årige Oskar Strauss tog afsked med sine forældre på hovedbanegården i Prag i november. Han så dem aldrig mere. De blev sendt til KZ-lejren i Theresienstadt og videre til en udryddelseslejr i Polen. 13 børn fra Tjekkoslaviet kom til Thy på initiativ af Kvindernes Fredsliga. Senere kom der 4 piger fra Østrig og 2 drenge fra Tyskland. På opfordring fra »Jul i Thy«'s redaktion har Oskar Strauss skrevet sine erindringer:

I min ungdom bemægtigede Hitler sig større og større dele af Europa. Det tyske mindretal i de forskellige lande blev oppisket af Hitler, mere og mere begejstret for ham. Parolen lød: »Tilbage til riget«. For at »redde/frelse Europa for krigen« blev i oktober 1938 München-aftalen undertegnet. Det betød, at Sudeterland blev tilsluttet Tyskland. Mine bedsteforældre og mange andre jøder kom som flygtninge uden ejendele til den del af landet, der var blevet tilbage fra Den tjekkoslovakiske Republik. Men allerede i marts 1939 besatte Hitler mod alle løfter reststaten. Efter kun 20 år forsvandt hermed den frie tjekkoslovakiske republik fra Europakortet. Selvom det allerede indtil den 15. marts 1939 havde virket

trist og overskyet, var alt sort og håbløst fra dette øjeblik. Jeg blev tvungen til at forlade skolen, jødernes ejendele blev eksproprieret (smykker, radio, penge, forretninger). Biografer, teatre, forlystelsespladser osv. blev spærret for jøder. Jøder blev slået, flere og flere kom i arrest og koncentrationslejr. Efter ti dage brændte synagogen i vores by. Men, som det viste sig senere, var dette kun begyndelsen. Så længe det var muligt, fungerede de jødiske og zionistiske organisationer for at redde, hvad det var muligt at redde. Det lykkedes for nogle at flygte ad private veje. Der blev organiseret grupper, der illegalt flygtede på toge, både, skibe og begav sig i retning mod øst (Palæstina) uden at vide, om og hvornår de ville komme frem. Heriblandt var der også nogle af mine slægtninge. Der var flygtninge, som sank med deres skibe. Andre nåede eksotiske lande, men de fleste stater spærrede grænserne for jøderne. Heller ikke tjekkerne hjalp meget. De havde deres egne problemer med at eksistere videre, men de foretog sig heller ikke noget mod jøderne.

Jeg personligt havde held i uheld. Ti dage efter besættelsen blev jeg indkaldt til en zionistisk ungdomslejr. Her skulle vi arbejde halvdags for at lære hebræisk. Jeg var dengang 15

år, den yngste i hele gruppen - for første gang helt alene. Angsten for Gestapo var der permanent. I august 1939 var jeg i en gruppe på 50 unge, der arbejdede på et gods i en afsides beliggende landsby. Dagen før den tyske invasion i Polen og krigens begyndelse fik vi at vide, at vi tre yngste havde fået indrejsetilladelse til Danmark.

Som det skulle vise sig senere hen, blev vi næsten de eneste fra gruppen, der overlevede krigsårene. Det var som et lys ved enden af en tunnel, der viste sig for mig nu. De sidste to måneder tilbragte jeg hos mine forældre og ventede på meddelelsen om, at jeg sammen med de andre unge måtte rejse til Danmark. Min mor spurgte mig naivt, om jeg gad at rejse så langt. To gange skulle jeg rejse til Prag, til Gestapos kontor, for at modtage mine rejsepapirer. På hvert pas var der et stort J (Jøde). Hos pigerne stod fornavnet Sara, hos drengene Israel. (Sandsynligvis for at ydmyge os til det sidste øjeblik). Vores forældre - på

Oskar Strauss fotograferet i Thisted i 1940. Da var han 16 år.

den ene side i sorg, på den anden side fulde af håb om at kunne redde deres børn - gjorde vores kufferter klar med det mest nødvendige til vores fremtid.

Også i det langt borte liggende Danmark hørte man om begivenhederne i Mellemeuropa. De jødiske og zionistiske bevægelser i Europa, her iblandt dem i Danmark, - jeg husker formanden, fru Melanie Oppenheim og overrabbiner Friediger - henvendte sig til den danske »Kvindernes Fredsliga« og deres formand, fru Daugaard, og nok også til nogle andre organisationer for at prøve at redde jødiske børn. Efter at den danske regering havde givet indrejsetilladelse til nogle hundrede børn, henvendte Den Danske Fredsliga sig ved hjælp af deres kredsorganisationer gennem aviser og radio i hele landet til befolkningen for at bede dem om at huse jødiske børn.

Kong Christian X. støttede denne aktion. Fra alle dele af landet kom der reaktioner på opfordringen. Der var flere tilbud end der var børn, som skulle indlogeres. Således kom mellem 1939 og 1940 jødiske børn fra Tyskland, Østrig og Tjekkoslovakiet til forskellige dele af Danmark - til Sjælland, Fyn og Jylland. Man prøvede for det meste at finde nogle bondegårde, men også andre familier. Målet var, at børnene ikke skulle placeres alt for langt væk fra hinanden.

Jeg kom sammen med 12 andre børn fra Tjekkoslovakiet til Thykredsen. En måned senere kom 4 piger fra Østrig og 2 drenge fra Tyskland. Fru Lustrup, der var formand for Thisted's Fredsliga, gårdejer Jens Sloth Odgaard og vores senere lærer Elchanan Jizchaki ledte efter gårde og familier omkring Hillerslev Præstegård, hvor vi unge senere hen mødtes to gange om ugen for at lære hebraisk og for at være sammen.

I slutningen af november 1939 tog vi afsked med vores familier på hovedbanegården i Prag. Det skulle vise sig, at det var sidste gang, vi så hinanden. Et gensyn fandt ikke sted. Det tog halvanden dag, før vi nåede København. Det var en stor forskel i sammenligning med Tyskland. Vi kom fra den anspændte atmosfære og fjendtlige blikke og

mødte så pludselig de venlige, elskværdige danskere. Efter en nat i København tog vi næste dag med tog og færge via Fyn til Jylland (over Storebælt og Lillebælts broen). Vi tog retning nordpå til Thisted. En gruppe skulle af toget i Hurup. Vi fik på turen hver især en lille ordbog og nogle nyttige udtryk, oversat fra tysk til dansk. Det første, jeg kunne sige på dansk var »Jeg kan ikke tale dansk«. Selvom himlen var grå, syntes alt venligt og kært, især den første aften efter vores ankomst til Thisted. Der ventede os en festlig udsmykket banegårdssal med typiske danske lækkerbiskener. Vores kommende plejeforældre – det var de fra dette øjeblik – ventede på os. Vi var nu deres plejebørn, deres egne børn var vores plejesøstre og plejebrodre.

Fru Lustrup og Sloth Odgaard holdt taler, som vi dengang ikke kunne forstå, men ordene kom fra deres hjerter, som vi i løbet af det næste år tydelig kunne fornemme. Den samme aften kørte vi til vores nye familier. Nu startede mit år i Danmark på Hov Planteskole hos familien Kristian og Dorthea Poulsen og deres fire børn. Dette år blev for mig uforglemmeligt og meget værdifuldt for mit senere liv. De prøvede at erstatte min familie, selvom jeg selvfølgelig daglig ventede på postbudet, der kom cyklende og fordelte posten. På hvert brev var der et stempel med hagekors og ordet »censureret«. Jeg lærte hurtigt at tale dansk, selvom det blev langt fra det perfekte. Det var første gang i mit liv, at jeg arbejdede rigtig, selv om det gik meget langsommere end hos de venlige danskere, som også var meget hurtigere til at spise. Jeg lærte at malke, luge og arbejde i drivhuset. Her var det især om vinteren meget behageligt. Vi gik i træsko, og gartner Poulsen lavede om vinteren et par halmindlæg til dem mod kulden. Om sommeren plukkede vi jordbær, som allerede klokken 7 om morgenen blev solgt på torvet i Thisted. Vi såede og høstede roer og gulerødder, som blev tildækket med halm og jord om vinteren for at beskytte dem mod frosten. Vi tog bilen og efter besættelsen hestevogn og solgte juletræer, krysantemer, agurker, hvidkål, æbler, alt hvad der groede

på stedet. Vi plantede læbælter i hele området på gårdene og langs markerne. Vi fik hver især en cykel. Nu kunne jeg mange sommeraftener cykle til Knudsbjerg strand ved fjorden og bade, eller sidde sammen med min ven hos Petrus Overgaard for at synge, drikke kaffe eller spise jordbærgrød. Med vores cykler tog vi alle steder hen, til tandlægen i Thisted, eller til Konditori Krabbe for at spise wienerbrød. Endog til Mors og to gange om ugen til Hillerslev, til vores faste møder med en stor madpakke fra plejemor. Jeg skulle nødigt blive sulten. Når der var sne om vinteren, gik vi til fods. Når et af jødebørnene havde fødselsdag, blev vi inviteret alle sammen, og Dannebrog flagrede lystigt i vinden. Julen 1939 var vi gæster i Sennels kirke, og præsten roste det danske folk, som havde modtaget os så venligt. Den danske mad var lækker og rigelig. Den dag i dag løber mine tænder i vand, når jeg tænker på den! Det tog lang tid, inden vi vænnede os til maden i Palæstina.

Alt syntes så idyllisk, men så kom den 9. april 1940. Tyskerne kom også til Danmark. Vore danske venner og naturligvis også vi selv var bekymrede. Hele tiden, og især nu, tog fru Lustrup sig af vores problemer. Dem vi vidste om, men også dem, vi intet anede om. Hun var kontakten mellem os, København og plejeforældrene. Vores lærer Jizchaki, der var engelsk statsborger, flygtede til Sverige for at organisere vores udrejse til Palæstina. I juni 1940 skulle vi rejse og havde allerede holdt en afskedsfest. Men da tyskerne havde erobret Paris netop i denne uge, var afrejsen blevet umulig. Sommeren gik, efteråret kom, men intet forandrede sig. Men en morgen i november kom gartner Poulsen alvorligt til mig og sagde: »I skal alle sammen væk i morgen.«

Efter tyskernes instrukser skulle alle udlændinge forlade Vestjylland inden for 24 timer. Men hvorfor? Fru Lustrup havde takket været sine forbindelser med Fredsligaen fundet et vandrehjem i nærheden af Odense, hvor vi måtte være i mellemtiden. Afskeden var hurtig, farvel i familiens hus og fra gartner Poulsen. I morgendisene kørte Christian

Malka Schneidmann og Oskar Strauss i Menachamia i Jordandalen december 1945. Tre måneder senere blev de gift.

Poulsen mig med hestevogn til banegården i Thisted. Præcis et år efter, at vi var kommet til byen. Fru Lustrup tog selv med til Odense. Vi vidste ikke, hvad der ventede os. Men vi var heldige igen. Ugen efter fik vi meddelelse om vores afrejse til Palæstina.

Allerede næste dag tog vi til København, og den 5. december, ubemærket af tyskerne, sejlede vi med færgen til Malmø. En gruppe jødiske unge fra Fyn rejste med os. Rejsen var udmærket organiseret af Jizchaki. Efter to dage i Stockholm sejlede vi til Åbo i Finland og tog derfra til Helsinki. Byen var på grund af den russisk-finske krig meget ødelagt. Fra Helsinki gik det videre med tog til Leningrad bag tildækkede vinduer. Vi havde 2 dages ophold i isnende kulde og fortsatte så i et gammelt tog 2000 km i retning syd, til Odessa. Knap et halvt år senere var en del af strækningen erobret af tyskere. Turen gik fra

Odessa gennem Det sorte Hav under frygteligt stormvejr. Bølgerne gik højt hen over dækket, og vi var alle sammen søsyge. Den næste dag, da dækket var islagt og himlen blå, kom vi til Varna i Bulgarien. Herfra fortsatte rejsen til Istanbul - vores første møde med Orienten. To dage gik det med tog gennem Tyrkiet, bjerge og floder på alle sider. Så kom vi gennem Syrien, som dengang var under fransk flag, over Libanons bjerge til Beirut. Den 24. december, juleaften, nåede vi den palæstinensiske grænse ved Ras el Nakura. Her ventede os vores tilkommende lærer for at tage os med til kibbutzen Geva i dalen Yesreel. Her boede vi i næsten tre år.

Kibbutzen ligger lige over for bjerget Gilboa, som nævnes i Biblen. Her omkom Kong Saul og hans søn Jonathan. Om eftermiddagen lærte vi hebræisk, om formiddagen arbejdede vi. Efter et år i Danmark blev vi som flit-

tige arbejdere accepteret. Jeg skulle malke køer (dengang stadigvæk med hænderne), så korn og klippe grønfoder, alt det man ønskede jeg skulle gøre. Det var svært at vænne sig til de nye betingelser, især til maden efter vi havde smagt dendanske mad.

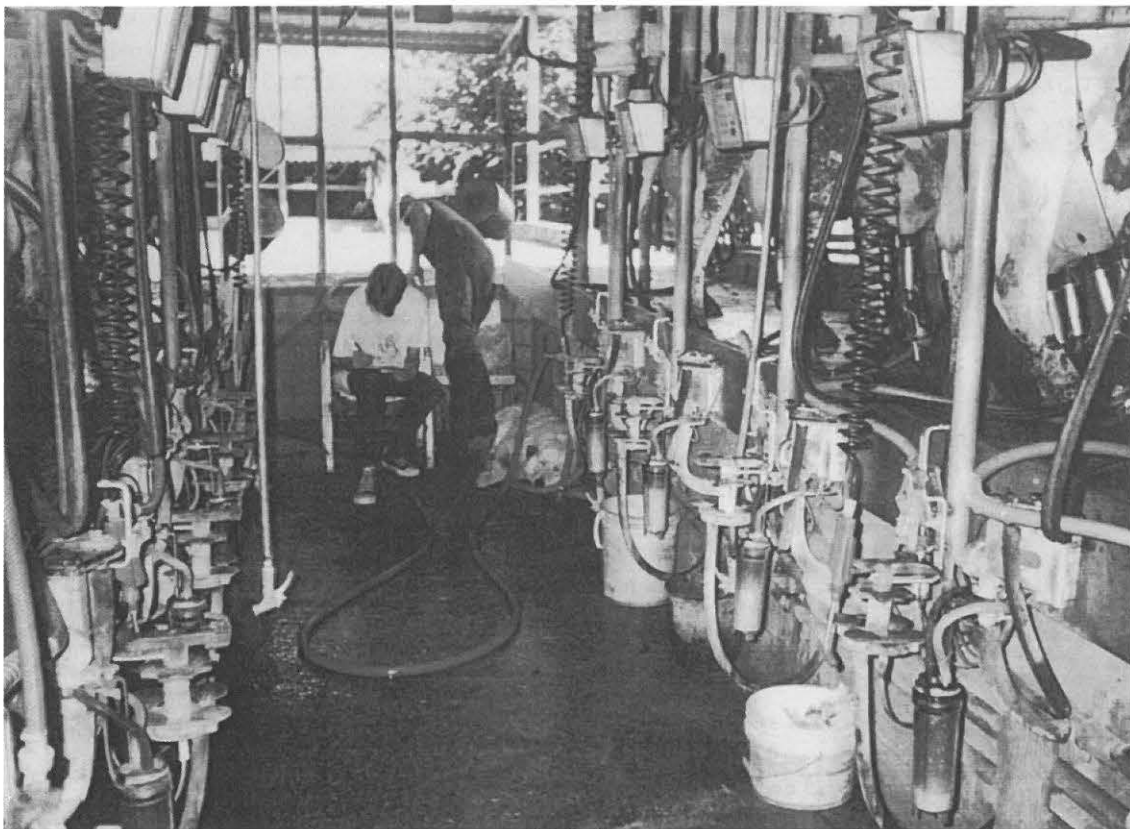
Jeg korresponderede med mine forældre, som ligesom de andre jøder fra omegnen var blevet nødt til at flytte til en lille by. Jeg skrev også til familien Poulsen. Det skete via Røde Kors. Man måtte skrive 25 ord til fjendelande. Svaret kunne man få ad den samme vej. Korrespondancen med mine forældre varede til april 1942. Så kom de til Theresienstadt, hvor mange jøder fra Mellemeuropa blev samlet. Allerede i slutningen af maj blev de med mange tusinde andre mennesker sendt videre på en tur til Polen, en tur ingen af dem kom

tilbage fra. Uge efter uge med tysk punktlighed blev disse transporter af tusindvis af mennesker sendt af sted til Polen. Det var den jødiske ledelse, der skulle bestemme, hvem der skulle være med. Den største del af min familie omkom på denne måde.

Først nogle år efter krigen erfarede jeg om mine forældres død. I de første krigsår var der kun få, der vidste om holocausts omfang. Indtil 1942/43 var tyskerne på fremmarch til Stalingrad. Tropperne kom tæt på os, hen til den ægyptiske grænse. Bagefter begyndte tilbagetoget. I august 1943, da vi var accepterede arbejdere, flyttede vi som medhjælpere til en anden kibbutz. Den var beliggende i den meget varme Jordandal, 250 m under havets overflade. Halvandet år senere flyttede vi igen til en ny kibbutz, dengang som ligebe-

Malka og Oskar Strauss i deres første stald i Yokneam. Det var tilstrækkeligt med en enkelt malkemaskine til de få køer.

I dag skal der mange malkemaskiner til, for besætningen er på ca. 100 køer, og Oskar Strauss må have hjælp af en søn.

rettigede medlemmer. Skæbnen ville det imidlertid anderledes. 1945 blev jeg sendt på arbejde til en lille landsby tæt ved søen Genezareth. Jeg havde aldrig før hørt om landsbyen Menachamia. Den var som den første jødiske bosættelse i Jordandalen blevet oprettet i 1902. Jeg skabte meget hurtig kontakt med byens ungdom, og på denne måde lærte jeg en sød og køn pige, min tilkommende kone, Malka, at kende. Jeg var også velkommen hos forældrene og søstrene og kunne efter lang tid fornemme familiens varme. Vi giftede os i foråret 1946 og jeg forlod kibbutzen uden at være ked af det. Mine svigerforældres landbrug var af gode grunde forsømt. Faren var gammel, og en søster arbejdede ved det engelske militær. Desuden gik en søster stadigvæk på skolen. Araberne

havde dyrket jorden, og landbruget var meget primitivt. Markerne blev bearbejdet uden hjælp af maskiner. Muldyr blev brugt til pløjning. Vi vandede, såede og høstede med hænderne. Menneskene var flittige og tilfredse med kun lidt. Jeg gik til værks med ungdommens initiativ og med familiens hjælp. Min svigerfar passede gården, min kone, min svigermor og jeg arbejdede på marken. Efter skoletiden fik vi hjælp af søsteren. Vores ældste søn Ami, som var blevet født den sidste dag i 1946, kom snart med på marken og legede med hjemmelavet legetøj. 1950 blev vores anden søn, Udi, født. Min svigerfar passede ham, mens vi arbejdede på marken. Vi havde succes, men oplevede også fiaskoer. 1948 ødelagde markmus vores korn og agurker. 1950 fik vi endog sne i Jordandalen, og

vores grønsager blev ødelagt af frost. Dengang fandtes der ikke nogen forsikringer.

I mellemtiden var staten Israel blevet grundlagt. Det skete den 15. maj 1948. Alle-rede måneder i forvejen, i november 1947 opstod der uroligheder. Araberne ville ikke acceptere U.N.s beslutning om, at Palæstina skulle deles og en jødisk stat grundlægges. Efter den 15. maj trængte både irregulære styrker og regulære hære fra de arabiske nabostater ind i Israel. Der var kampe i Jordandalen. Syrerne trængte ind fra Golanhøjderne. Vi blev beskydt af jordanske legionærer, der befandt sig kun tre kilometer væk fra os. Den unge stat forsvarede sig så godt den nu kunne. Lige over os, på højden, blev der anbragt en gammel kanon, som skød tilbage. Kvinder og børn blev evakueret, kun mændene blev tilbage. Pludselig var det ligesom et mirakel: den unge stat holdt stand over for fjenderne og sejrede. Livet fortsatte. I efteråret 1948 kom familien tilbage. Vi dyrkede fortsat tomater og andre slags grønsager, da det milde klima i den vinterlige Jordandal passede fint til det. Men det var ikke egnet til kvægavl. Efter en udmærket tomathøst kunne vi købe et sted i Yokneam, nær Haifa. Yokneam er en landsby, der blev grundlagt i 1935. I starten var der kun få indbyggere, som startede med primitivt landbrug. De var for det meste beskæftiget med at vogte over landsbyen mod fjendtlige arabere. I løbet af de næste år kom der flere nybyggere. Der blev grundlagt en landbrugskooperation, som i 1952 omfattede ca. 60 landbrug.

Vi kom med en ko til Yokneam. Vi dyrkede meloner, tomater og gulerødder. I 4 år blev jeg ved med at køre til Jordandalen for at dyrke vintergrønsager, indtil vores kostald var blevet større, og vi havde fået tag over hovedet. I 1954 blev vores datter Mira født.

De 45 år, vi har levet her, er svært at beskrive eller forklare. Når jeg husker tilbage, er de som et kort øjeblik. Børnene blev store og var hurtigt involveret i vores gøremål. Min kone Malka var altid med, både i huset, haven og i landbruget. Hun var der, når der skulle malkes, laves ost og sorteres grønsager. Sønnerne blev hurtigt fortrolig med den nyeste

tekniske udvikling i landbruget. De stiftede deres egne familier. Nu har vi store børnebørn, som plejer deres egne interesser, men de hjælper også på gården, hvis det er nødvendigt.

Stalden, hvor der engang stod en enkelt ko, som fru Lustrup kunne fortælle om, voksede. I dag er der udover kalvene plads til over 100 køer, og vi producerer ca. en million liter mælk om året. En søn dyrker bomuld, men sørger også for hø og ensilage til fodercentralen, som forsyner landsbyens kvægavlere. En anden søn gør foderet klar til alle stalde og arbejder med traktoren på marken.

Siden vi er kommet til Yokneam, har både landbrugskooperationen og landbruget i hele landet forandret sig totalt. I 1955 fandtes her 35 kostalde. I dag er der 5 tilbage, men disse 5 producerer mere mælk end de 35 dengang. I dag er der kun få landmænd tilbage. De har store områder i forpagtning og dyrker dem, for kun på denne måde kan man klare sig i dag. Ligesom i Danmark er der også mange byboer, der flytter på landet. De længes efter fred og ro på landet, men er aldrig specielt tilknyttet til landbruget. I oktober 1995 døde min kone efter alvorlig sygdom. 50 års fælles liv endte.

Da vi som 15-16 årige unge kom til Danmark, forstod vi ikke altid, hvad vores plejeforældre og mange andre danskere gjorde for os, da de modtog os med kærlighed og omsorg. Men da jødernes skæbne under krigen blev kendt, gik det mange år efter krigen afslutning op for os, hvor taknemmelige vi burde være over for disse venlige mennesker. Fru Lustrup, som ikke selv havde børn, står for mig som et symbol, en stedfortræder for alle de andre hjælpere. Mange år efter krigen prøvede jeg at få Fru Lustrup og gennem hende alle de andre plejeforældre, nævnt i et mindeskrift, »Yad Weschem« i Jerusalem. Det skulle være en lille om end sen tak for deres indsats. Som 91-årig modtog Fru Lustrup, på et plejehjem i Thisted medaljen for »Chassidei ha Olam«. Den blev overrakt af den israelske ambassadør Ilan Baruch den 28. august 1985. Kontakten til familien Poulsen eksisterede i alle de år. Vi skrev og besøgte hinanden. Forældrene og søster Gudrun lever ikke mere.

En del af jødebørnene fra Thy samlet i Israel december 1995. Til venstre Oskar Strauss. Endvidere er Rosa Cohn (hos lærer Olsen, Nors), Leo Weiner (hos Peter Bonnerup, Skovsted), Eva Sagi (Bermann hos J. Pedersen, Brund), Dagmar Ron (Polak hos lærer Madsen, Sennels), Grette Ilan (Kral hos Peder Mikkelsen, Hillerslev) med på billedet.

Fru Dagmar Lustrup blev 28. august 1985 hædret for sin store indsats for jødiske børn. Fra den israelske ambassade i København kom ambassaderåd Ilan Baruch (til venstre) og overrakte medalje og diplom til den 91-årige fru Lustrup, der var indlagt på Thisted Sygehus. Hun døde 26. juni 1990 i en alder af 96 år. Til højre formanden for Nordjyske Venner af Israel, Jes Reimer Pedersen, Halvrimmen. Foto: Tage Jensen.

Men der er søster Astrid og brødrene Oskar og Ejvind med børn og børnebørn.

Kontakten gav mig noget andet værdifuldt: jeg har ikke glemt det danske sprog, og kan stadigvæk kommunikere ved hjælp af min ordbog.

I stedet for fru Lustrup, der døde i en høj alder, er det nu hendes slægtninge i Viborg, jeg er i kontakt med. Jeg står også i forbindelse med Jørgen Miltersen og hans kone Sonja, som besøgte mig i Israel i 1995. I august 1997 var jeg en uge i Thisted sammen med min datter Mira. Jeg oplevede gammelt og nyt. Vi opsøgte alle de steder, jeg dengang færdedes på. Det var samtidig med, at Astrid Vandet, som jeg huskede som 18-årig, fyldte 75 år. Eivind, dengang 5 år, var nu gået på pension.

Det var en uge fyldt med ro og afslappelse, væk fra uroen, spændingen og nervøsiteten i Israel. I dag, 57 år senere, føler jeg mig måske endnu mere end dengang som en del af familien Poulsen, og jeg tror, at denne fornemmelse er gensidig.

Supplerende oplysninger:

Ifølge Oskar Strauss' erindring var der følgende jødebørn i Thy 1939-40:

Judit Heller hos sognepræst J. Bækgaard, Nors.
Jehuda Steiner hos Poul Sønderkov, Brund.

Otto Jolesch hos Magdalena og Margrethe Svanborg, Malle, Sennels.

Eva Bermann hos Jesper Pedersen, Østergaard, Brund.

Kurt Beamt hos Christian Hove, Kjelstrup.

Vera Lüwy hos Martinus Tange, Tangesminde, Brund.

Leo Weiner hos Peter Bonnerup, Skovsted.

Gerhard Popper hos Jens Sloth Odgaard, Ny Ullerupgård.

Rita Tennenblatt hos købmand Ottesen, Sennels. (Ifølge Else Hvelplund var Rita Tennenblatt hos hendes forældre, Mine og Jeppe Kloster, Brund Mølle).

Grethe Kral hos Peder Mikkelsen, Hillerslev.

Ernst Langer hos Petrus Overgaard, Nr. Knudgård, Hov.

Rosa Cohn hos lærer Olsen, Nors Skole.

Dagmar Polak hos lærer Madsen, Sennels.

Tini Schmergel hos Per Østergaard, Hov.

Robert Cohn hos gårdejer, lærer Pedersen, Sennels.

Oskar Strauss hos Kristian Poulsen, Hov Plan-teskole.

Oskar Strauss' plejeforældre i Hov, Dorthea og Kristian Poulsen, havde disse børn:

Astrid (gift med Egon Vandet, Thisted), Oskar (gartner, bosat i Suldrup), Gudrun (er død, var gift med Anders Fisker), Ejvind Poulsen (bosat i Thisted).

Malka og Oskar Strauss fik disse børn:

Ami, født i 1946. Er gift med Nehama, og de har tre børn.

Udi, født i 1950. Gift med Orna og de har fire børn.

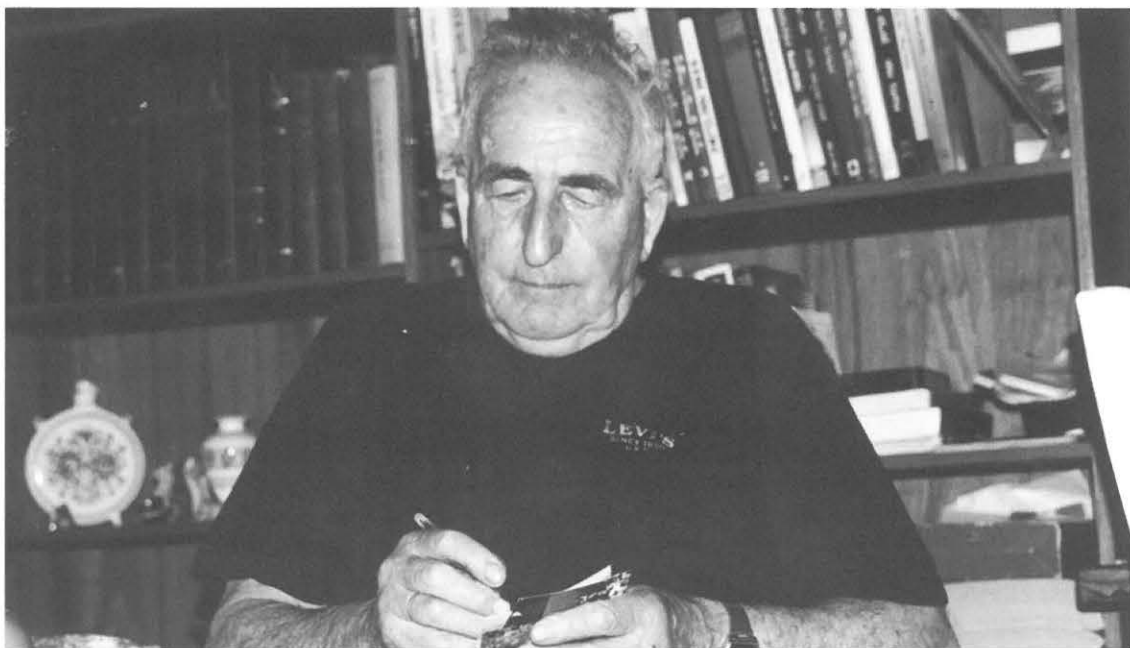
Mira, født i 1954. Gift med Reuben Ariav. De har tre sønner og en datter. Reuben er søn af borgmesteren i Nazareth Illit, Menachem Ariav.

Fru Lustrups slægtninge i Viborg:

Ingrid og Tage Bisgaard.

Fru Lustrups mand, J. J. Lustrup, var Thisted Amts Tidendes redaktør 1933-62.

Ikke blot Astrid Vandet har fortsat forbindelse med familien Strauss. En datterdatter af Oskar Strauss, Avital, er penneveninde med Oskar Poulsens datterdatter Betina. Det foregår på engelsk. De er begge 12 år.

Artiklens forfatter, Oskar Strauss, P.O.B. 231, 20600 Yokneam Moschava, Israel.

Thisted og Paris fælles om gadenavn

Af medarbejder ved Billed-Bladet, Kjeld B. Nilsson

Hvad har en købstad som Thisted og en millionby som Paris til fælles?

Om end ikke andet så det, at begge byer har en gade til minde om Malthe Conrad Bruun. I det nittende arrondissement i Seinestaden hedder gade ganske vist Rue Malte Brun, for det var sådan, han stavede sit navn efter at være draget i landflygtighed i Frankrig.

Thisted har æren af at være Malthe Conrad Bruuns fødeby, men det er i Paris, han er begravet. Måske havde det været bedre for hans eftermæle, om han havde endt sit liv i Thisted, der jo gør gravsteder til velbevarede seværdigheder. I turistbrochurer fremhæves J. P. Jacobsens grav og Danmarks dyreste mausoleum på Søndre Kirkegård. Malthe Bruuns grav på Montparnasse kirkegården i Paris er sandt at sige forsømt. Inskriptionerne på en pyramideformet søjle er næsten helt udvisket af vind og vejr, og en globus på toppen af søjlen til minde om Malthe Bruuns virke er knækket af og forsvundet.

Hvorfor der var valgt en jordkugle til minde om Thistedes berømte søn, ja, det skal man være forsigtig med at spørge hans nulevende bysbørn om. Jeg har selv forsøgt mig med et af de »vox populi«-rundspørger, som er så populære i fjernsynet. Men spørger man tilfældigt forbipasserende på Malthe Bruuns

Vej, hvem gaden er opkaldt efter, bliver de fleste svar skyldig. Nogle få kan dog fortælle, at han var en politiker, der blev landsforvist for at fornærme enevoldskongen. Men ingen har på rede hånd, at Malthe Bruun indlagde sig internationalt fortjeneste i sit tredje livsafsnit som geograf.

Drengear i Thisted

Malthe Conrad Bruun blev født 12. august 1775 som søn af juristråd, amtsforvalter og senere godsejer Adolph Christian Bruun. Han levede nogle ubekymrede drengear i Thisted sammen med broderen Peter Urban Bruun, før han i en alder af kun 15 år blev optaget på universitetet i København, hvor det andet og mest omskiftelige kapitel af hans liv blev udspillet.

Han begyndte at studere teologi, men skiftede ret hurtigt til jura og opgav også hurtigt det studium for at blive forfatter. Han var hurtigt opfattende og let påvirkelig af tidens politiske og filosofiske strømninger, og han havde både en blød pen til poesi og en skarp pen til politiske artikler.

I 1794 udgav han sit eget blad »Vækkeren« med adskillige udfald mod enevældens

Rue Malte Brun – opkaldt efter thyboen, der blev berømt i Frankrig – ligger i det 19. arrondissement.

uindskrænkede magtudøvelse. For den konservative politiker Per Stig Møller blev Malthe Bruun i ungdomsårene noget af et forbillede, og han skrev en hel disputats om hans til tider nærmest revolutionære holdning.

Da det tredje nummer af »Vækkeren« udkom samtidig med, at københavnske tømrersvende gik i strejke, blev bladet forbudt. Malthe Conrad Bruun fortsatte ufortrødent sit virke som politisk skribent, og Sjællands biskop Nicolai Balle anmeldte ham for gudsbespottelse på grund af samfundssatiriske angreb på adel og gejstlighed. Bruun flygtede til Hveen, hvor han hengav sig til romantisk og sentimental digtning. En ode i anledning af A. P. Bernstorffs død i juni 1797 bevirkede, at anklagerne mod ham blev hævet. Efter at være vendt hjem styrkede han sin position som patriotisk digter ved at lovsynge admiral Steen Billes sejr ved Tripolis over nordafrikanske sørøvere.

Men i det lange løb kunne Malthe Bruun ikke tøjle sin trang til at bruge en trykkefrihed, som ikke fandtes. Da han i en afhandling skrev, at en regering, som undertrykker andres tanker, handler imod Guds vilje og derved opfordrer til oprør, blev han ved en højesteretsdom forvist fra kongens riger og lande.

Han søgte i første omgang på ny tilflugt i Skåne, men regeringen i Stockholm turde ikke lade ham få asyl i de gamle danske landsdele, og via Hamburg og Leipzig drog han til Paris.

Han kom til Frankrig i sommeren 1799 og begyndte ivrigt for tredje gang at skabe sig en ny tilværelse. I Paris udfoldede han sig som politisk journalist uden at pådrage sig Napoleons uvilje, men han vandt især berømmelse som litteraturkritiker og som den moderne geografis grundlægger.

Napoleons krige medførte et stigende behov for geografisk viden, og her så Bruun

Malthe Bruunsvej i Thisted er en sidegade til Højtoftevej nær ved Thisted Sygehus.

sin chance. Han udgav en lang række banebrydende værker, og han grundlagde Frankrigs geografiske selskab Société de Géographie.

Det gjorde ham værdig til at få jordkuglen sat i toppen af sit gravmæle, da han døde 14. december 1826, og det sikrede ham også et minde i Frankrigs mest udbredte leksikon Le Petit Larousse, hvor man kan læse:

»Malte-Brun (Konrad), géographe danois, né à Thisted (1775-1826), qui vécut en France; auteur d'une Géographie Universielle. Il fonda la Société de Géographie en 1821.«

Fødebyen mindes

Som man kan se, fik Malthe Conrad Bruun også udødeliggjort sin fødeby i det franske opslagsværk. Han kunne også have sat sig dybe spor i hele Nordens historie, for han vir-

kede kraftigt i Paris for at få den dansk-norske konge anerkendt som tronfølger i Sverige, da den svenske konge var barnløs. Desværre satsede svenskerne på at vinde Napoleons gunst ved at vælge hans marskal Jean Bernadotte til tronarving, og desværre vendte denne sig mod sin gamle boss, så Danmark ikke alene ikke blev forenet med Skåne, Halland og Blekinge, men ydermere tabte Norge.

Men Malthe Conrad Bruuns indsats i Frankrig til fædrelandets gavn, gik ikke upåvirket hen hjemme i København, og knap et år før sin død fik han et brændende ønske opfyldt om at få sin landsforvisning ophævet.

Men det var for sent. Han havde ikke kræfter til et fjerde livsafsnit, hvor han kunne gense Danmark og sin fødeby.

Men spørgsmålet er, om Thisted ikke skylder sin berømte søn så meget, at kommunen eller et pengeinstitut eller private føler trang til at bekoste en restaurering af hans gravsten

på Montmatre kirkegården. Som den ser ud i dag, er det næsten umuligt at tyde navnet på Malthe Bruun og hans franske hustru Eléonore Victoire Doyet. Og kirkegården forbigår forståeligt nok graven i den guide, som udleveres til besøgende. Her vises vej til mere velholdte gravsteder for Simone de Beauvoir, Samuel Beckett, André Citröen og Alfred Dreyfu.

Oprindelig var der en kugle på den pyramideformede gravsten. Malthe Conrad Bruun kom til Frankrig i 1799, og grundlagde Frankrigs geografiske selskab, Société de Géographie. Han døde i 1826. Kuglen symboliserede jordkloden. Den er forsvundet inden for de sidste fem år, oplyser Kjeld B. Nilsson, der har boet i Paris siden 1978.

Artiklens forfatter ved Malthe Bruuns grav på Montparnasse kirkegården i Paris. Kjeld B. Nilsson boede i Thisted fra 1935, da hans far blev fabrik-inspekt r for Arbejdstilsynets Thistedkreds. Tog realeksamen i Thisted 1943, blev student i København i 1946 og var derefter journalist ved forskellige blade, siden 1977 Billed-Bladet.

Garder fra Thy stod æresvagt ved to prinsers konfirmation

Aksel Kirk, Elsted, fortæller om Peder Bjerregaard fra Heltborg.

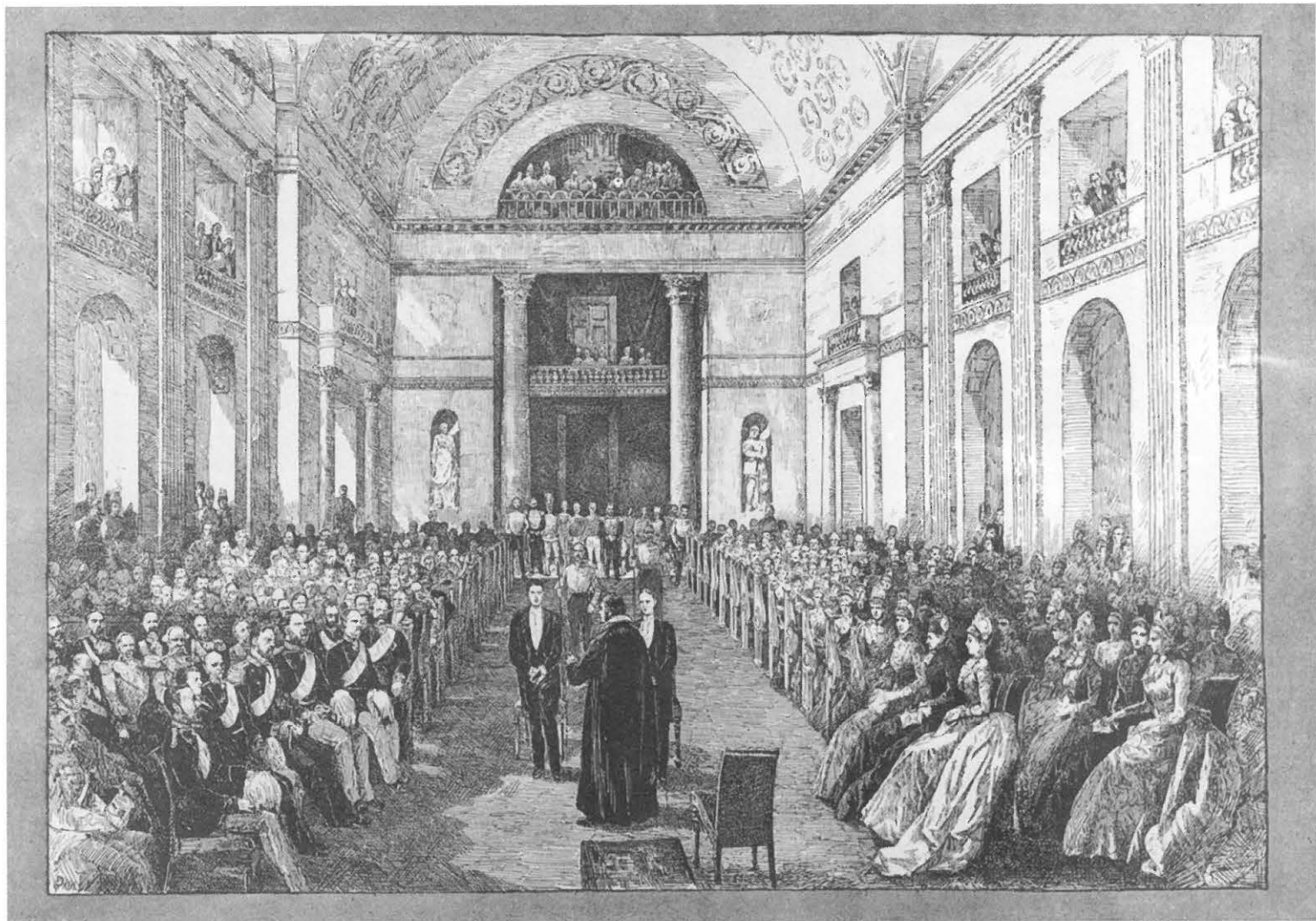
Peder Bjerregaard som flot garder i 1887, fotografet hos Carl Sonne i Gothersgade 45.

Da prinserne Christian og Carl blev konfirmeret i Christiansborg Slotskirke i 1887, var en garder fra Thy blandt de 10, der var udtaget til at stå æresvagt. Garderen fra Thy var Peder Bjerregaard. Efter soldatertiden virkede han som skomager og drev ved siden af et lille landbrug i Heltborg tæt ved mit barndomshjem.

Oprindeligt var det en lille gård på 1,6 tdr. hartkorn – ca. 14 tdr. land plus et engareal, men ved jordudskiftningen i det forrige århundrede blev udmarken solgt fra, så da Peder Bjerregaard i 1888 blev gift med den daværende ejer, Niels Christensens datter Katrine, var der 2,5 tdr. land jord til ejendommen. Det har sikkert passet Peder Bjerregaard godt. Ved siden af håndværket kunne han have 3 køer, et par grise, et par får samt nogle høns. Desuden drev han ret stort biavl. Af kornavlens fik de på møllen lavet mel og gryn, så de var faktisk selvforsynende med alt.

Huset var hyggeligt og gammeldags indrettet. Ud mod haven var en ret stor stue, måske kaldet storstuen, og ud mod den anden side køkken, og til venstre stald og lade. Til venstre for døren stod der på skiltet: P. Bjerregaard Skomager. Indenfor var værkstedet, desuden endnu et par stuer, det ene brugt til soveværelse.

Billede fra prinserne Christians og Carls konfirmation i Christiansborg Slotskirke 27. juli 1887. Tegning af K. Gamborg. Fra Det Kongelige Biblioteks arkiv.

Betjendtgjørelse

fra

Politiet.

I Anledning af Deres Kongelige Høi-
heder Prindsjerne Christians og Carls
Confirmation i Christiansborg Slots-
kirke Onsdagen d. 27de dennes og i Ven-
hold til Politivebtagten for Kjøbenhavn af
22de Juni 1883 § 18, 1ste Stykke, gives
herved følgende Bestemmelser angaaende Til-
og Froljørsel m. v.

- 1. Holmenbro, Høibro og Storm-
broen spærres** for al bemeldte Høi-
tidelighed ikke vedkommende Færdsel saa-
vel af Kjørende som Gaaende, fra Kl.
**11 Formiddag indtil Høitidelig-
heden er tilende.** Det samme gjæl-
der om Slotspladsen med Undtagelse
af Strækningen forbi Vorjen fra Vørs-
gade til Cavaleerporten (Zahlkammer-
porten), hvilken sidste forbliver til fri
Paaflag.
- 2. Ligeledes afspærres Gadestrækningen
langs Slotsholmecanalen mellem
Stormbroen og Høibro for Alle,**
som ikke enten ere indbudne til at
overvære Høitideligheden i Slotskirken
eller ere forshuede med Udgangs-
kort, udstedte af Overhofmarskals-
kabet.
- 3. Tilfjørselen** for de Indbudte skeer
udelukkende over Stormbroen,
langs Slotsholmecanalen til Slotskir-
kens Hovedindgang med Vortilførsel over
Høibro.
- 4. Vogne, der efter Høitidelighedens
Slutning skulle afhente de Ind-
budte fra Slotskirken, skulle ligeledes
kjøre over Stormbroen og holde
langs Slotsholmecanalen efter Politiets
närmere Bestemmelse.**

Kjøbenhavns Politikammer, d. 25de Juli 1887.

B. Crone.

Peder var nøjagtig med al sin gerning. Hesten måtte ikke gerne træde på planterne. Jeg kunne lide arbejdet, og jeg tjente en skilling. Som børn kom vi tit hos ham, og da vi blev ældre, havde vi ærinde, når fodtøjet skulle forsåles m.m. Vi blev ofte trakteret med kaffe, og da var Peder en hyggelig fortæller. Han blev aldrig træt af at fortælle om sin soldatertid ved livgarden i 1887.

Den 27. juli dette år blev Christian den Tiende knap 17 år gammel konfirmeret sammen med sin 2 år yngre broder, prins Carl, den senere kong Haakon af Norge. Det var med en inderlig varme og stolthed, Peder Bjerregaard ofte fortalte om det. De var 10 gardere, som var udtaget til at stå æresvagt i Christiansborg Slotskirke under ceremonien. Vi kan se på billedet, at han har været en flot soldat. Jeg tænker, der var udtaget 10 sådanne flotte unge mænd til dette ærefulde hverv.

Begivenheden blev ikke omtalt i aviserne. Det eneste, der markerede dagen, var en bekendtgørelse fra Københavns Politikammer, som er dateret 25. juli, sign. V. Crone, omhandlende bestemmelser om til- og frakørsel ved Slotskirken.

Peder Bjerregaard fortalte, at der på kaser-
nen var et lille værksted, hvor han kunne reparere gardernes private fodtøj. Jeg gjorde det billigt, fortalte han. Man kan godt forstå, at han aldrig glemte sine oplevelser som gardere.

Peder Bjerregaards nærmeste naboer var mine bedsteforældre. Min bedstefar, Jens Kirk, skrev dagbøger (1866-1905) – ikke blot om sin daglige gerning, men også om det kulturelle. Noget af det første, jeg lagde mærke til i hans dagbøger, var hans omtale af det fantastisk gode naboskab med Peder Bjerregaards svigerforældre, Niels Christensen og hans kone. Da de havde været med til Peder Bjerregaards og Katrines bryllup den 8. november 1888, fortsatte det gode naboskab med dem. Det blev overført til mine forældre, da de i 1912 var blevet gift og havde overtaget ejendommen efter mine bedsteforældre.

Min bedstefar startede som ung som smed og overtog efter sit giftermål med bedstemor fædrenehjemmet. Senere blev han også sognefoged – et krævende job. Han var endvidere

Jeg husker, at min far med sine to heste altid drev hans jord, men om sommeren, når roerne skulle radrenses, var det måske af mangel på tid, at Peder ofte selv måtte forestå dette arbejde. Som dreng hjalp jeg til. Med en snor i hovedtøjet trak jeg hesten gennem rækkerne.

Fra Katrine og Peder Bjerregaards sølvbryllup 8. november 1913.

Fotografiet af dette ca. 200 år gamle hus er fra ca. 1907. Huset blev fjernet i 1942 og et nyt bygget på stedet. Huset lå i Heltborg lidt øst for møllen tæt ved mit barndomshjem, oplyser Aksel Kirk. Ejeren, Peder Bjerregaard, sidder i haven sammen med sin kone Katrine og deres tre drenge. Den ældste, Niels, mellem forældrene. De to andre er Kristen og Marius.

pantefoged og skulle opkræve kongelig skat og ud med stævninger af forskellig art. Hertil krævede loven, at et stævnevidne skulle med. Dette vidne var i mange år en mand fra Ullerup. Herredskontoret i Vestervig var hans arbejdsgiver. Det var før telefonens tid, så han skulle først gå til Ullerup efter sit stævnevidne, og da det var tidskrævende, fik han den ide at få Peder Bjerregaard med som betroet mand. Men først skulle bedstefar have ham med til Vestervig, hvor han på herredskontoret skulle edsfæstes som stævnevidne.

I 10 år fulgtes de to gode venner ad, når de skulle ud med forskellige dokumenter. Der var 11-12 km fra den ene ende til den anden. Når de skulle langt, kørte bedstefar. Han havde en luksuøs fjedervogn, men de har nok ikke været lige velkomne alle steder. Det var jo noget med penge, og der var meget dårlige tider i disse år. Foruden de nævnte hverv husker jeg, at han supplerede indkomsten ved at drive en lille forretning med frøhandel, som han startede kort tid efter deres bryllup. Dengang var der i landsbyen mange små hus-

mandssteder, der måske skulle bruge 5-10 kg frø om året. P. Bjerregaard fik flere sække med hjem hvert forår, og da han var en mand, alle havde tillid til, købte de fleste beboere i landsbyen deres markfrø hos ham.

Peder Bjerregaards største værd som samfundsborger lå dog nok i hans evner som »klog mand«. Han kunne kurere heste og kvæg. Han hjalp især mange ved at kurere deres heste, når de efter en lang vinter havde stået på stald og fået smalkost. Når der så pludseligt om foråret var travlhed i marken, skulle de have mere havre i hakkelsen, og så kunne de ikke altid tåle denne bratte ændring af foderet. Den gav forstyrrelse i blodomløbet, og det gik ud over benene, så hestene knap kunne gå. Man sagde, at de var forfangne. Blev der intet gjort, kunne der let gå en uge, før hesten var rask igen. Der var vist mange husråd mod lidelsen. At hælde sprit i øret på hesten skulle kunne få gang i blodomløbet, har jeg hørt nogen påstå.

En gammel ven fortalte for en tid siden, at han lige før krigen tjente på en gård, hvor de

havde 2 heste, som stod på stald og var forfangne. Der blev sendt bud efter Peder Bjerregaard, som skulle komme og helbrede hestene. Der var tre karle på gården, der alle var nysgerrige efter at se, hvordan han kurerede dem. De havde hørt, at han læste over dem. Men de fik intet at se, for han viste dem ud af stalden og lukkede døren.

Det Peder Bjerregaard gjorde var, at han tog sin hue, som var det eneste han brugte, og med den gned han hestens ben, vel for at få blodomløbet sat igang, og som den gode kristne mand han var, tog han Vorherre til hjælp. Medens han gned dem på benene, bad han en bøn for hesten, og når han var færdig med den, kunne de spænde for igen. Nu var hesten rask. I henvend 50 år havde Peder Bjerregaard måske helbredt hundredevis af heste og kvæg og dermed hjulpet bønderne.

Vi søskende, der kendte Peder Bjerregaard som en brav og hyggelig mand, kunne ikke læse, hvad der gemte sig i hans indre af sorger og lidelser, som livet havde påført ham og Katrine. De fik 7 børn. En pige døde som spæd, to af drengene døde som forholdsvis unge. Kristen døde af sukkesyge. I halvfemserne rasede i flere år den frygtelige og dengang uhelbredelige sygdom difteritis, som høstede et utal af døds ofre, særligt blandt børn. Bedstefar skrev den 6. maj 1896:

»Om aftenen kørte jeg Peder Bjerregaards syvårige datter Maren til lægen i Hurup og derfra til Vestervig Sygehus. Jeg kom hjem kl. halv to.«

Dagen før havde han kørt med deres halvandet-årige Karen Marie. De to piger døde dagen efter med 10 minutters mellemrum. De havde i 1901 fået en pige mere, som blev opkaldt efter Karen Marie og efter farmode-

ren i Grurup. De havde nu foruden hende kun deres ældste søn Niels, som købte en gård ved Bedsted, der i dag ejes af hans søn, Peder Bjerregaard.

Den 21. juni 1929 døde Peder Bjerregaards kone Katrine. Karen forblev ugift hjemme hos sin far, der i 1942 solgte huset og sammen med datteren flyttede til Hurup, hvor han fortsatte sin skomagergerning til sin død den 2. februar 1952.

Som et bevis på det gode naboskab, der havde været mellem vore familier, skrev Peder Bjerregaards søn Niels Bjerregaard, Overgårdsminde, Bedsted, denne gribende artikel om min bedstemor efter hendes død i 1943:

»Så er gamle Stine ikke mere til huse her på jord. Hun har været enke næsten siden jeg kan huske. Jeg skal aldrig glemme hendes stille færd, hendes trøstende ord, når der var sorg og sygdom i vort hjem, altid til rede med en tjeneste for andre i al beskedenhed. Sidst jeg talte med hende, var hun blevet træt af livet og talte om, at hun gerne snart ville sige farvel til denne verden med al dens ufred for at gå hjem til en bedre, ikke af fortjeneste, men af nåde. Guds fred med hendes minde.

Vi, der kendte, Stine, bliver næppe 93 år, men det er ikke hovedårsagen. Skal vi forsøge, om vi kan nynne denne lille sang i sandhed.

*Engang forsvinder dette telt,
om snart, det sker, det ved jeg ej,
men et jeg ved, mit hjertes helt
i Himlen har en plads til mig.
Da skal jeg frelst fra synd og ve
ansigt til ansigt Jesus se.«*

Københavnerdreng på landet

Denne artikel af forfatteren Martin Jensen blev bragt i en københavnsk avis med følgende indledning:

Den unge forfatter Martin Jensen, som debuterede med romanen »Med kors over døren«, har skrevet denne lune artikel. Martin Jensen, som er jydsk bondesøn, genkalder barndomserindringer fra den tid, da der for første gang kom en københavnerdreng på besøg i hans hjem. Det er et spørgsmål, om de små jyder var mest imponeret over københavneren – eller om det var omvendt:

Vi skulle have en københavnerdreng det år. Det var vældigt spændende. Hvordan mon sådan én så ud? Mon han var stærk? I skolens bibliotek var der en fortælling om sådan en københavnerdreng. Det var en værre én til at lave ballade og løbe hjemme fra og sådan noget.

– Bare I nu kan forliges, sagde Mor og så bekymret på sine fem barbenede drenge i alderen fra fire til fjorten år. Det kunne såmænd være slemt nok at holde styr på dem, hun havde i forvejen. Og det var heller ikke, fordi der var særlig meget sengeplads til overs til københavneren. Men de skrev jo så meget i avisen om, at københavnerbørnene trængte til frisk luft – og frisk luft var der i hvert fald nok af herude.

– Nå, sådan en splejs kan vi vel nok styre, sagde vi i munden på hinanden og indtog en krigerisk holdning, der just ikke lod til at berolige Mor.

Sent på aftenen kørte Far og Mor til stationen efter ham, og vi fik ordre til at gå i seng. Han ville alligevel være alt for træt til at snakke med os i aften. Vi blev enige om, at vi ville ligge vågen og vente på ham, men faldt i søvn forinden. Det giver god appetit på søvn og mad at færdes en lang sommerdag i sol og vind.

Da der blev kaldt næste morgen tidligt, måtte vi skynde os ud til arbejdet. Der var kun lige tid at kigge over i sengen, hvor københavneren skulle ligge. Jo – han var der, men han så rigtignok lidt bleg ud. Ham kunne der vist ikke være ret mange kræfter i.

Timerne gik udsædvanlig langsomt den formiddag, mens vi gik og ventede på, at han skulle komme op. Men endelig viste han sig.

Jeg kom ind i stalden og fandt ham stående i undrende beskuelse af to stude, der med vældig appetit huggede i sig.

– Goddag, sagde jeg og rakte forsigtigt hånden frem. Det gav et sæt i ham. Han vendte sig – så op og ned ad mig og gav mig hånden med et udtryk der tydeligt nok sagde:

– Det var dog en sørens bunke unger, der er her.

– Pas på! råbte jeg og rev ham til side. Studen havde lettet halen. Den lod et par solide klatter falde ned i grebningen.

Københavneren grinede henrykt:

– Ha – ha – den kunne vel nok vente med det, til den var færdig med at spise.

Jeg kunne ikke se, at der var noget at grine af og bemærkede sagligt:

– Nå, hovederne, de spiser nu ellers ikke, de æder.

Han så uforstående på mig. Mit ravjydsk var nok ikke så lige at klare..

– Vil du med hen efter køerne? fortsatte jeg – i samme sprog og med samme resultat.

– Du må da snakke rigtigt til ham, ellers kan han da ikke forstå dig, råbte min ældre søster henne fra bryggersdøren, og kom så hen og oversatte mine ord til rigsdansk. Så forstod han det, og jeg forstod, at man altså skulle snakke, ligesom når man læste i skolen. Men han måtte nu være lidt dum, ham københavneren, når han ikke engang kunne forstå almindelig snak.

Så traskede vi af sted hen efter køerne.

Vi kom forbi en havremark. Københavnerdrengen udstødte et råb af glæde og stak i rend langt ud i den. Med bydende stemme kaldte jeg ham tilbage.

– Du må skam ikke løbe i kornet.

Han så uskyldigt spørgende på mig:

– Jamen, hvor er så jeres ærtegræsmark?

Jeg stak i grin. »Ærtegræsmark«? Sikke et fjollet ord. Der er kun ærter i det stykke omme bag hønsegården, men det må du ikke løbe i. Du må kun tage dem, du kan nå fra kanten.

– Nå. Han så ikke ud, som havde han begrebet den dybere mening med ordren. Vi var nu ved rugmarken. Den mandshøje, tætte rug vakte hans største begejstring. Han var igen på spring:

– Det er noget godt noget at lege skjul i.

Jeg greb ham resolut i armen:

– Er du rigtig klog. Hvis du løber ud i det, kan du stole på, Far bliver vred. Alligevel imponerede tanken mig. Lege skjul i rugen. Det var skam aldrig faldet os ind, selv om vi var opfindsomme nok, når det gjaldt at finde på spændende lege. – En rask indianerleg i rugmarken! Det var vel nok en prærie!

Vi nåede hen til køerne, og jeg begyndte at koble dem sammen. En af køerne ville ikke gå et skridt, før den havde vandet græsset.

Han så til – interesseret og forbavset. Så så han hen på mig:

– Jeg troede, der kom mælk fra køerne.

Jeg snurrede rundt og gloede på ham. Ville han gøre nar af mig?

Nej, han så uhyre saglig og videbegærlig ud. Var han virkelig så dum?

– Mælk! Det kommer der skam også – men kun når vi malker dem.

Jeg pegede på køens store, mælkespændte yver – gik hen og lod en kraftig stråle suse lige forbi hans øren.

Han grinede – gjorde et spring op i luften og råbte:

– Ba – bu! Ba – bu! Brandbilen kommer!

Jeg rystede på hovedet og trak af sted med køerne – overbevist om, at københavnere ikke var rigtig kloge.

– Det ser ud til at være en rar dreng, sagde Mor til Far, da vi havde spist til middag, og de under måltidet havde spurgt ham ud om hans hjem – om skolen og om rejsen hertil. Når nu bare han må føle sig hjemme her.

Han følte sig hurtigt hjemme.

Midt på eftermiddagen hørte Mor en forfærdelig kaglen omme fra hønsegården. Hun for hen til vinduet og så københavnerdrengen i vild jagt rundt i hønsegården efter den store italienske hane, mens hønsene fløj rundt til alle sider i panisk skræk eller krøb ængstelig sammen i hjørnerne.

Mor fik vinduet op i en fart og standsede den vilde jagt. Han så så uskyldig og tilforladelig ud, københavnerdrengen, at det ikke faldt Mor ind at skænde. Hun kaldte ham hen til sig og forklarede ham, hvilket stilfærdigt og roligt folkefærd høns var og hvis man forstyrrede dem, så blev der slet ingen æg til pandekage. Han påhørte det lille foredrag med interesseret mine og gik bort for at søge sig andre adspredelser. Det kunne man jo ikke vide, at høns ikke var til at lege med.

Nå, der var var nok af ting at interessere sig for, – men fjerkræ var og blev nu hans yndlingsdyr. Han var en renlig natur og følte det vist som noget af et kald at lære fjerkræet renlighed.

Han var tillige noget af en pædagog. Han vidste, at når man vil indføre noget nyt – en

eller anden reform til gavn og glæde for slægten, så kan det ikke nytte, at man begynder med de gamle. De er nu engang helt ødelagt af deres gammeldags opdragelse. Nej, man må holde sig til de unge. Han holdt sig altså til kyllingerne, fangede fra tid til anden nogle stykker af dem ind, bar dem hen til vandtrugget og vaskede dem omhyggeligt og nænsomt. Kyllingerne lod ikke til at synes særligt godt om det, men det tog han sig ikke nær. Han huskede fra dengang han selv var lille, at han også syntes, det var ækelt at blive vasket, men det var gået over for længe siden. Børn skal opdrages venligt og bestemt.

Det voldte Mor megen vanskelighed at få forklaret, hvorfor han ikke måtte vaske kyllingerne. Jeg er sikker på, han tvivlede stærkt på Mors indsigt i fjerkræavl.

Nå, efterhånden blev han jo klar over, at dyrene ikke var legetøj, men han behøvede ikke at gå og kede sig af den grund. Der er ting nok at interessere sig for på sådan en lille bondegård.

Enhver form for maskineri var han levende interesseret i. Han måtte absolut have undersøgt, hvordan hver enkelt ting kunne skilles ad. Desværre kunne han ikke altid huske, hvordan de skulle sættes sammen igen eller finde de forskellige skruer og møtrikker. Så blev der jo en være ballade, når Far kom og skulle bruge maskinen. Vi andre drenge fralagde os selvfølgelig ethvert ansvar for københavnerens operationer.

Jeg er ikke sikker på, at vi ikke en gang i mellem læssede lidt rigeligt over på københavnerens skuldre. Det var jo så let at sige, når et eller andet var i uorden:

»Nå – det er ham, københavneren«.

– Far sagde, at vi skulle holde øje med ham. Og det gjorde vi. Vi hersede med ham af alle livsens kræfter, indviede ham i landbrugets og landlivets hemmeligheder, så godt vi kunne, og han fortalte os om København, så vi var ved at tabe både øjne og øren af forbavselse.

Han gav os nyt stof til vore spændende lege i middagspausen og efter fyraften. I hjørnet bag hønsegården havde vi af gamle lægter og sækkelærred bygget os et herligt indianertelt, hvor vi uforstyrret af de fantasiløse

voksne kunne hengive os til rødhudernes bloddryppende fornøjelser. Vore forestillinger om indianerne havde hidtil båret tydeligt præg af Cooper. Vor eneste kilde til viden derom var jo en fem, seks bøger i skolens bibliotek. Nu bragte københavneren os nye impulser – impulser, der tydeligt stammede fra cowboy-filmene på Vesterbros Teater.

Der kom et nyt tempo i dramaet, og revolverskudnenne afløste de lumske pilesusen. Han var heller ikke så ensidigt orienteret som vi. Der var mange andre lege, der var lige så spændende som indianerlege, og som gav større muligheder for anvendelse af moderne teknik. En kamp mellem en smuglerbande og

Forfatteren Martin Jensen blev født 5. april 1908 i Sundby Thy, Stagstrup Sogn. Han døde af en nyrelidelse 19. januar 1945 på Ringe Sygehus, hvor en ven var læge. Foruden en lang række digte skrev Martin Jensen fire bøger: »Med Kors over Døren«, »Vestenvind«, »Frihed for Loke« og »Hvad udad tabes«. Den mest kendte er »Vestenvind«. Det er i denne bog, følgende vers forekommer:

*»Blæs, blæs vestenvind
evig uden hvile,
lær du mig trods storm og blæst
ukuelig at smile.*

politiet gav f. eks. uudtømmelige muligheder i så henseende. Et par gamle hjul, lidt ståltråd og nogle brædder satte københavnerens fantasi i voldsomme svingninger, og lokomotiver og flyvemaskiner fremtrylledes med største lethed. Vi lyttede videbegærligt til hans forklaringer og gik ind i de moderne former for slagsmål med rødhudernes lidenskabelighed og dødsforagt.

Lidt af en akrobat var han også, københavneren, og holdt af at give en cirkusforestilling til bedste. Mor var såmænd nær besvimet, da hun en dag kom ned i laden og så ham træde pedalerne på en cykle, der med et stykke reb var hejset op og fastgjort under tagbjælken. Men københavneren grinede, og vi andre syntes, det var vældigt sjovt at se på.

Vi var i enhver henseende som brødre, lavede sjov og drillede hinanden af hjertens lyst. En gang i mellem blev vi uvenner og sloges af alle livsens kræfter, så Mor kom farende med grydeskeen og skilte os ad – værsgo – hver til sin krog eller sit arbejde. Mor var vant til omgangen. Det gjorde såmænd hverken fra eller til, at der var kommet én mere i flokken.

Københavneren blev solbrændt og brun og rødkindet. Han gik barbenet og begyndte så småt at få en jydsk klang i stemmen. Naboerne blev han hurtigt gode venner med – om det så var gamle Dorthe, der ellers aldrig turde snakke til fremmede. Hun kunne ikke forstå, at en københavner kunne gå barbenet. Hun mente, han skulle se ud lige som kongens børn derhjemme over dragkisten. Ja – Kongen – det var det eneste, hun kendte i København. Derfor spurgte hun også københavneren – med undren og ærefrygt i stemmen:

– Og Kongen – ham ser du vel også somme tider?

– Kongen, sagde han og grinede. Ja, ja, han bor lige over for os. Vi er tit derovre og få kaffe.

– Ja, det kunne jeg da nok tænke, når I bor i samme by, sagde Dorthe og så endnu engang beundrende på ham.

Da københavneren skulle rejse, lovede vi at skrive til hinanden.

Og så skulle han selvfølgelig komme igen næste sommer. Han kom den næste sommer –

og hver sommer, lige så længe han gik i skole. Han blev mere og mere jydsk i mælet, blev større og stærkere for hvert år og var vanskeligere at tumle, når vi var oppe at slås.

Vi holdt forbindelsen ved lige, også da han havde forladt skolen og ikke mere kunne komme med, når ferietogene rullede ud over landet til tonerne af den muntre sang:

*Så rejser vi til jyderne
der får vi grød i gryderne.*

Han er mekaniker nu – selvfølgelig. Det vidste han allerede dengang, at han ville være. Når min cykle skal repareres, går jeg hen i en lille kælderforretning på Nørrebro. Så får vi os en sludder om de fælles minder fra Jylland. Han spørger til den og den af naboerne, som han godt husker, og jeg minder ham om en og anden af de gale streger, han lavede derovre. Så ser han op fra sit arbejde – griner bredt og siger:

– Av, ja, det var vel nok spænd.

– Jeg kunne for resten godt have lyst til at komme en tur derover til sommer.

Supplerende oplysninger:

Det var på »Ludvigsborg« i Sundby Thy, københavnerdrengen havde ophold. Fader til Martin Jensen og alle hans søskende var Karl Jensen, der døde i 1918. Hans enke, Else Marie, omtalt som MOR, blev i 1922 gift med Anders Westergaard, omtalt som FAR.

Da gården i 1946 blev overtaget af Martin Jensens bror, Johannes, og dennes hustru, Edith (hun lever stadig og er bosat i Hurup), ændrede de navnet fra Ludvigsborg til Skelhøjgård, da der på gårdens jorder lå en høj ved de tre sogneskel: Snedsted, Skjoldborg og Stagstrup. Mogens Westergaard Jensen, Skive, som har sendt artiklen om københavnerdrengen til »Jul i Thy«, er søn af Martin Jensens bror, Albert Jensen, der var købmand i Gettrup.

Artiklen om københavnerdrengen er så vidt vides fra 1935. Albert Jensen skrev til »Jul i Thy« 1963 om Martin Jensen – en thylandsk forfatter.

Har Bertel Budtz Müller opfundet thyboen?

Af Eigil Visby.

Bertel Budtz Müller er bedst kendt for sine thybohistorier, og Eigil Visby stiller spørgsmålet: »Har Bertel Budtz Müller opfundet thyboen?«.

Svaret findes i denne artikel. Til »Jul i Thy« 1997 skrev Eigil Visby om opførelsen af »Liden Engel« i Thisted i 1946, om de såkaldte livsspil »Det døde kød«, »Ebbe Skammelsøn« og »Floden«. Eigil Visby fortæller:

1923 var et stort år for Budtz Müller m.h.t. bogudgivelser. Mest bemærkelsesværdigt er skuespillet »Blændværket«, som knytter sig til »Floden«. Det er tilegnet »skaberne og bevarerne af det hellige, arbejdende og kæmpende Rusland«, Trotzky og Lenin og er trykt i 750 nummererede eksemplarer. Det er ikke et stykke om den røde hær eller en traktorbrigade, men et eventyrspil á la 1001 nats eventyr og i modsætning til den tidligere produktion næppe muligt at spille uden drastiske beskæringer.

»Blændværket« ender med, at en digter bliver dømt til gabestokken. Der står han og erkender sin skyld, for han skænkede sin gale drøm, kunstens blændværk, til mennesket.

»Blændværket« er kulminationen på Bertel Budtz Müller dramatiske produktioner, men ikke som teatermand i videste forstand. Her

er højdepunktet hans virke som stifter af og bevillingshaver ved det kooperative Arbejdernes Teater 1923-28. Nu ca. 70 år senere virker det som et eventyr, men det har været hårdt slid. Årsbudgettet var på 80.000 kr. uden økonomisk støtte. Et abonnement på 4 forestillinger kostede 3 kr. og 40 øre + 1 kr. i indskud. Gagerne lå på mellem 300 og 500 kr. pr. måned for alle.

Man opførte ikke blot Thorvald Staunings stykke fra 1905, »Livets løgne« og Budtz Müllers egne »En synderinde«, »En løveklipping« med flere, men også Sophus Clausens smertensbarn »Arbejdersken«. Stykket måtte i 1898 i Hermann Bangs instruktion tages af plakaten efter to opførelser. I 1926 blev stykket, som ifølge Keld Zeruneith »er mere et mak- end et mesterværk« i Budtz Müllers instruktion opført 27 gange. Forfatteren Sven Clausens »Aftensvalen«, »Kulturaben« med flere blev også opført på Arbejdernes Teater, og det er måske forklaringen på, at han fortsatte med at skrive skuespil, for han havde noget besvær med at få sine stykker opført.

Pressen var velvilligt indstillet, f.eks. skrev Politiken om »Kulturaben«:

»Det nytter ikke at benægte det, det er lykkes det lille støt virkende Arbejdernes Teater at få en bestemt skare i tale, og alle møder

Bertel Budtz Müller døde 2. marts 1946 og blev begravet på den gamle kirkegård i Hvidovre – over for Rytterskolen, der havde været digterens hjem. På gravstenen står øverst Digteren Bertel Budtz Müller, dato for fødsel og død. Gravstenen er forvitret, og det er vanskeligt at læse ordene forneden, men der står sandsynligvis: DE FATTIGE HAR ALTID – RET DET VAR MIN TRO. Mindepladen med relief, udført af digterens ven, billedhuggeren Johan Galster, blev afsløret lørdag den 26. juni 1948. Overborgmester H. P. Sørensen holdt mindetale med hyldest til kunstneren og mennesket Bertel Budtz Müller. Digterne Jørgen Vibe og Sigfred Pedersen hyldede i smukke ord deres afdøde kammerat, og til slut bragte enken, skuespillerinden Frida Budtz Müller og forfatterens fader, fru. stadsdyrlæge Müller, Thisted, en bevæget tak i følge Thisted Amts Tidende 28. juli 1948.

op, hver gang Budtz Müller indbyder til premiere. På første række sad landets justitsminister K. K. Steincke, Ove Rode med sit sølvhvide hår og digterkongen Sophus Claussen osv. – Det blev en morsom aften og stykket en succes.

Men i længden kunne det ikke gå. Budtz Müller sigtede højt, og det vil ofte blive udlagt som, at man skyder over målet.

Sven Møller Kristensen skriver, at da det viste sig, at Budtz Müllers dramatik ikke

kunne bære, vendte han sig mere og mere til thybohistorierne. Men gammel kærlighed ruster ikke. Broby Johansen nævner, at »Budtz Müller efterlod sig 30 utrykte skuespilmanuskripter (Blå Bog 1945)«. Allerede i 1929 indrømmede Budtz Müller, at han ikke gjorde noget for at få stykkerne op i teatret »i erkendelse af publikums degenererede borgerlige smag« og anmeldernes ukyndighed. Læsere og boganmeldere må han imidlertid have troet på.

Forbilledet for »Thyboer« er sikkert Johs. V. Jensens »Himmerlandshistorier«. Johs. V. Jensen har en gang indrømmet, at Himmerland i grunden var hans egen opfindelse. Har Budtz Müller opfundet thyboen? Forfatteren Morten Thing mener, at Budtz Müller grundlagde sin egen genre, thyboen. I årenes løb blev det til mange thybohistorier, der dog ikke alle handler lige om thyboer. I tre-bindsversionen er medtaget 102 numre, og den er ikke komplet. Der er ryddet grundigt ud i udvalget fra 1960, som medtager 24 noveller.

I novellesamlingen – af nogle betegnet som romanen – »Grønne dage i den grønne skov« nævner han selv Boganis (Jagtbreve) og Sophus Bauditz (Historier fra Skovridergården) som sine aner, og Thisted Amtsavis skriver i en anmeldelse, at novellerne »kan godt tåle at nævnes sammen med Blichers.«

Budtz Müller havde sans for smukt udstyrede bøger. Det ses tydeligt med Anton Hansens omslag og illustrationer til »Blændværket«, med Arne Ungermanns tilsvarende udstyr til »Grønne dage...« og teatermalerens udsmykning af »Brændevinshøjen«. Denne bog er delt i to afsnit, som er meget forskellige, også typografisk. Det første afsnit indeholder Budtz Müllers rasende opgør med afholdsbevægelsens bestræbelser for gennem kommunale folkeafstemninger, da en landsomfattende tørlægning ikke kunne gennemføres i en overskuelig tid, at fratage kroerne deres spiritusbevillinger. Budtz Müllers hovedfjende er »Centralafholdsforeningens Presseudvalg«, som bl.a. karakteriserede sine modstandere som »forhutlede, halvfordrukne individer«.

Det andet og største afsnit er i det væsentlige et essay om den holstenske embedsmand August Adolf Friedrich Hennings (1746-1826). I følge en kabinetsordre af 6. september 1779 skulle Hennings, som samme år blev udnævnt til etatsråd, undersøge de økonomiske og erhvervsmaessige forhold i Jylland i henhold til en vidtløftig instruks. Resultaterne heraf er dels breve til vennen Ernst Schimmelmänn, der var chef for kommercekollegiet, dels det officielle værk, der udkom i 1786 i København og Leipzig. Hennings var

meget påvirket af Adam Smith, hvis »Nationernes velstand« var kommet i 1776.

En del af forhistorien for Hennings opgave var, at det i 1773 var blevet forbudt at brænde korn til brændevin ude på landet. Det blev et monopol for byerne. Forbudet blev indskærpet i 1778, men bønderne brændte løs trods bøder og beslagslæggelser af »brændevinstøjet«. I denne modstand ser Budtz Müller en begyndelse til senere tiders modstand i provisorieårene under Estrup med deres gendarmslagsmål og riffelbevægelse.

For Hennings viste Jylland sig som et ødelagt land bl.a. på grund af monopolhandelen. Jylland måtte kun købe norsk jern, og det søndenfjeldske Norge kun købe jysk korn. Derfor var det elendigt korn, som blev sendt til Norge – nordmændene skulle jo have det uanset kvalitet – og bønderne følte sig tvunget til at brænde brændevin, hvis de ikke ville forarmes rent i deres overflod af korn.

Bertel Budtz Müller, født 13. juli 1890, søn af stadsdyrlæge H. C. Müller, Thisted. Tog prælimæreksamen fra Thisted Realskole 1906, begyndte at studere forstvæsen på Landbohøjskolen i København, men gik over til forlagsvirksomhed og blev forfatter. Tegning fra 1939 af Ivan Oppfer.

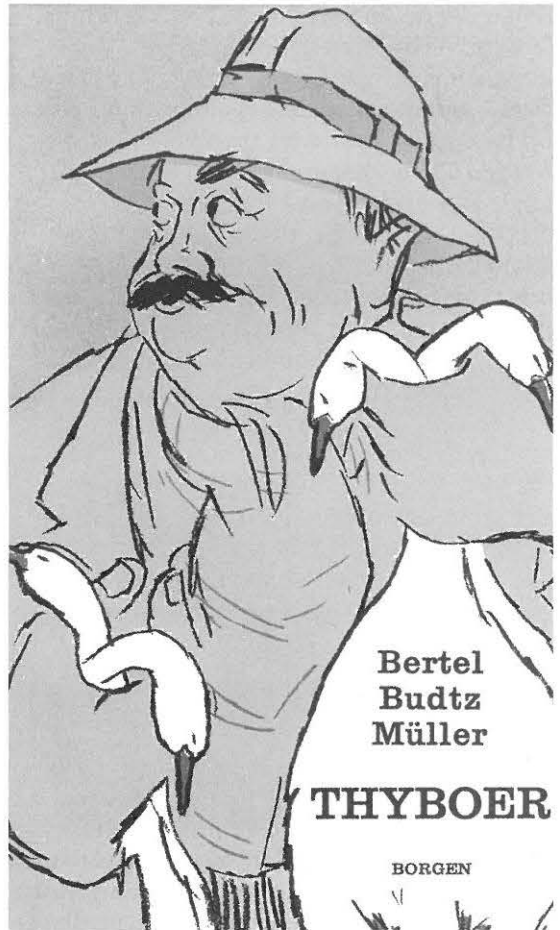

»Hvor der én gang er opstået et onde, der opstår alle andre deraf«, skriver Hennings, som konstaterede omfattende smughandel, som man kunne konstatere mange smugkroer på Budtz Müllers tid. At hjemmebrænding nu er ophørt, skyldes ifølge forfatteren ikke uigennemførlige forbud, men 1) den kulturelle og industrielle udvikling, som bl.a. krævede hjemmehåndværket på sit alter, 2) skattelovgivningen, der dog efter manges mening er skruet for stærkt op. Det var i 1937.

»Hvilken livsappetit og rent ud hedensk sundhed er der ikke i den sidste hilsen fra den bringebrede, blodrige dramatiker og novelleforfatter Bertel Budtz Müller«, skrev Harald Engberg om hans eneste roman, den posthumt udgivne »Det rette erotiske kompani«. Historien om den unge mand, som er på frierfærd, men bliver interesseret i en anden pige undervejs og sluttelig opdager, at hun er den rette, brugte Holberg i »Masquerade«, og han har ikke selv hittet på denne intrige. Den sproglige iklædning er imidlertid Budtz Müllers for fuld udblæsning, og hans beskrivelse af Fru Anne Søe til Kjølbjergård er skrevet ud af en ægte betagelse af den berømte dame.

I Budtz Müllers bøger vil der ofte være nøjagtigt udarbejdede fortegnelser over den tidligere produktion, af og til suppleret med oplysninger om iscenesættelser. Han oplyser også tit om bøger, som er planlagt til senere udgivelse. Det største projekt må være det i »Brændevinshøjen« nævnte: »13 bøger af Bertel Budtz Müller«, som skulle begyndes i 1938 og omfatte bøger fra de sidste 10 år, illustreres af vort lands førende kunstnere og var anbefalet af en lang række navne fra alle samfundslag i Danmark, bl.a. statsminister Th. Stauning, og med et udgivelsesudvalg, hvori bl.a. musikhistorikeren Richard Hove, Thisted, havde sæde.

Listen over projekterne er næsten lige så lang som den over de udkomne bøger. Blandt Budtz Müllers samtidige er der ingen tvivl om, at det er som folkelig fortæller, at han vil blive husket. Hans dramatik menes næppe at hæve sig over det tidstypiske. At skrive skildringer i novelle- eller romanform om sine

Forside til Bertel Budtz Müllers »Thyboer«. Ialt 24 udvalgte fortællinger. Udgivet på Borgens Forlag 1960.

»landsmænd« er imidlertid ikke Budtz Müllers opfindelse, det har mange gjort lige så godt og nogle bedre. Det er som dramatiker og teatermand, han på trods af aktiv og passiv modstand i ti-året efter 1. verdenskrig forsøgte at vise sine landsmænd, at tiden også på teaterfronten var blevet en anden, at hans originalitet kan ses.

Da de absurde dramatikere viste sig efter 2. verdenskrig, blev de også mødt med hån og latter, men de blev efterhånden – godt hjulpet af eksistentiale filosofier – spillet på alverdens kælderteatre, og i dag har de klassikerstatus.

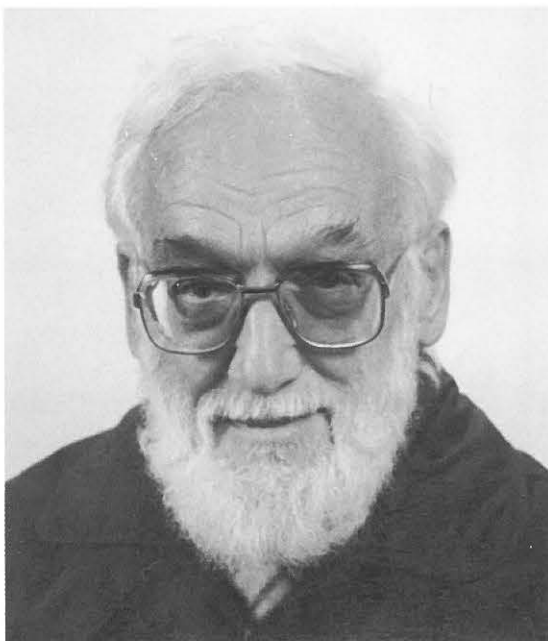
Bertel Budtz Müller

- 1890 født i Viborg d. 13/7, søn af stadsdyrlæge H. C. Müller.
- 1906 præliminæreksamen fra Thisted Realskole.
- 1909-13 studerede forstvæsen ved Landbohøjskolen.
- 1913 soldat, på kornetskole, løjtnant 1915, smidt ud af hæren 1917 efter deltagelse i optøjer på Grønttorvet (syndikalistløjtnanten).
- 1917-18 leder af det tyskejede Nordiske Forfatteres Forlag.
- 1918-19 rejser i Tyskland.
- 1919-23 drev sammen med Knuth Becker Nordjysk Forlag, Aalborg, Thisted, København, Flensborg (sic), Hjørring, medstifter er Frisenettes, Galsters, Miloske, Grundtvig, Müllers og Europæisk Forlag (sidstnævnte for russisk kapital).
- 1921-23 redaktør af Litterær Arbejderklubs »Baalet. Tidsskrift for Liv og Kunst«.
- 1923 redaktør af tidsskriftet »Bjærget«. Gift med skuespillerinden Frida B. M., født Larsson.
- 1923-28 efter dramaturgisk uddannelse herhjemme og i udlandet, stifter af og bevillingshaver ved Arbejdernes Teater.
- 1924-33 bestyrelsesmedlem i Dansk Forfatterforening
- 1928 leder af og bevillingshaver ved sommerspil i Søndermarken, til 1939 novellist og kronikør ved en række dag- og ugeblade herhjemme og i det øvrige Skandinavien.
- 1937-42 redaktør af »Jægerbogen«.
- 1941-43 formand for Thyboforeningen.
- 1944-45 tjenestegørende ved nordfalsterske modstandsstyrker.
- 1945 modtog Astrid Goldschmidts Legat og Forfatterforbundets Legat.
- 1946 død i Hvidovre d. 2. marts.

Har udgivet og fået opført følgende:

- 1917 »I Kains Spor. Et Opgør« (essay), Nordiske Forfatteres Forlag.
- »Livsspil« (skuespil), Nordiske Forfatteres Forlag, 2. oplag, 1918, bestående af »Det døde Kød«, »Ebbe Skammelssøn« (opført som hørespil), »Floden« (opført på Forsøgsscenen 1929).
- 1918 »Abel« (enakter), Nordiske Forfatteres Forlag.
- 1921 »En Synderinde. Døgnsplil i fire Akter«, Galsters Forlag, Thisted. 2. oplag 1921 – opført på Arbejdernes Teater 1928 med titlen »Skøgens Datter«.
- »Liden Engel. Symphonisk Korsfarer-drama«, Litterær Arbejderklubs Forlag, 2. oplag 1922, Klintes Forlag – opført som friluftsspil under idrætsugen 1946 i Thisted.
- 1922-23 »Thyboer« (I), Klintes Forlag og »Thyboer II«, Nordisk Forlag, 3-bindsudgave 1940 med forord af Otto Gelsted, Danske Tidsskrifters Forlag og Trykkeri/Westermanns Forlag; et udvalg på Borgens Forlag 1960.
- 1923 »Blændværket« (skuespil), Miloske Bogtrykkeris Forlag og Tryk, illustration af Anton Hansen.
- »Tribunespil«, Miloske Bogtrykkeris Forlag og Tryk – opført på Ridder-salen og Arbejdernes Teater 1923, hørespil.
- 1924 »Ingildskvadet« (skuespil) – opført på Dansk Skolescene 1925.
- 1927 »Det kooperative Arbejdernes Teater« (essay), udgivet af Styrelsen for Arbejdernes Teater.
- 1930 »Om iscenesættelse og udviklingen i det russiske teater« (essay), Samlens Forlag, rigt illustreret af Anton Hansen med flere.

- 1935 »Grønne Dage i den grønne Skov« (noveller), Hasselbalchs Forlag, illustrationer Arne Ungermann.
- 1937 »Brændevinshøjen« (essay), i kommission hos Samlerens Forlag, illustrationer J. Madsen Wiesneck.
- 1938 »Det ukendte Turistland mod Nordvest« (essay), Nordisk Bog- og Bladforlag.
»Spøttrup. Udstykningens Mindebog«, i kommission hos D.T.F. og T.
- 1940 »Hagekorset« (essay udsendt illegalt).
- 1947 »Det rette erotiske Compani« (roman), Westermanns Forlag; nr. 15 i Hans Reitzels serie, 1960.

Eigil Visby, født i Thisted 1927 som søn af skomagermester Jens Visby Sørensen (1888-1945) og Bengta, født Bonde (1902-1949). Eigil Visby var efter realeksamen i Thisted bl.a. ansat på andels-slagteriet. Efter HA-eksamen i Århus var han regnskabsmand i københavnske handels- og industriforetagender 1957-94.

Kilder:

- R. Broby Johansen: »Med Broby i Nordvestjylland, Thy og Hardsyssel« 1980.
- Martin Ellehaug: »Det danske Skuespil efter Verdenskrigen«, 1933.
- Jesper Düring Jørgensen: Tyske forsøg på kulturpropaganda i Danmark under den første verdenskrig (i: Fund og forskning XXVI 1982-83. Det kgl. Bibliotek.
- Kraks Blå Bog, 1943
- Sven Møller Kristensen: »Dansk litteratur 1918-1952«, 7. udgave 1965.
- Kela Kvam: »Forsøgsscenen. Teatret for de få« og »Mod et bredere publikum« (i: »Dansk teaterhistorie 2«, 1993).
- Kela Kvam: »1920'ernes danske dramatikere« (i: Torben Brostrøm og Mette Winge (red.): »Danske digtere i det 20. århundrede 2«, 1981).
- Ebbe Munck og Børge Outze (red.): »Danmarks Frihedskamp I«, 1945.
- Frederik Schyberg og Nelly Backhausen (red.): »Hvem skrev hvad?« 2. oplag 1946 og tillæg 1945-1951.
- Morten Thing: »Utopi og religiøsitet i den kommunistiske kultur« (i: Karen Pedersen og Therkel Stræde: »Anarki og arbejderhistorie«, 1985).
- Cai M. Woel: »Dansk Forfatterleksikon«, 1945. »Dansk Litteraturhistorie I«, 1956.
- Keld Zeruneith: »Fra klodens værksted. En biografi om Sophus Claussen«, 1992.

fra det gamle album

Steffen Riis, Hejrevænget 16, Assens, skriver: Efter i mange år at have været fast læser af »Jul i Thy«, må det vel være på tide at fremsende et bidrag. Medsendte billede af tre lidt betuttede småpiger med det fineste fastelavnsudstyr, viser de tre ældste børn af smedemester S. Marius Andersen (1882-1966) og (Jen)Sine Andersen f. Rasmussen (1888-1958). De boede i Kr. Koldsgade 10, Thisted. De tre piger på billedet er fra venstre Esther (1909-1996), Ella (1911-1973) og Kamma (1913-1990).

Esther blev gift med skatterådsformand Niels Riis, Thisted (1898-1968). De fik 8 børn. Ella blev gift med blomsterhandler Christen Kjær, Thisted (1902-1967). De fik 2 børn. Kamma blev gift med bankfuldmægtig Knud Lasborg, Aalborg (1912-1995). De fik 1 barn.

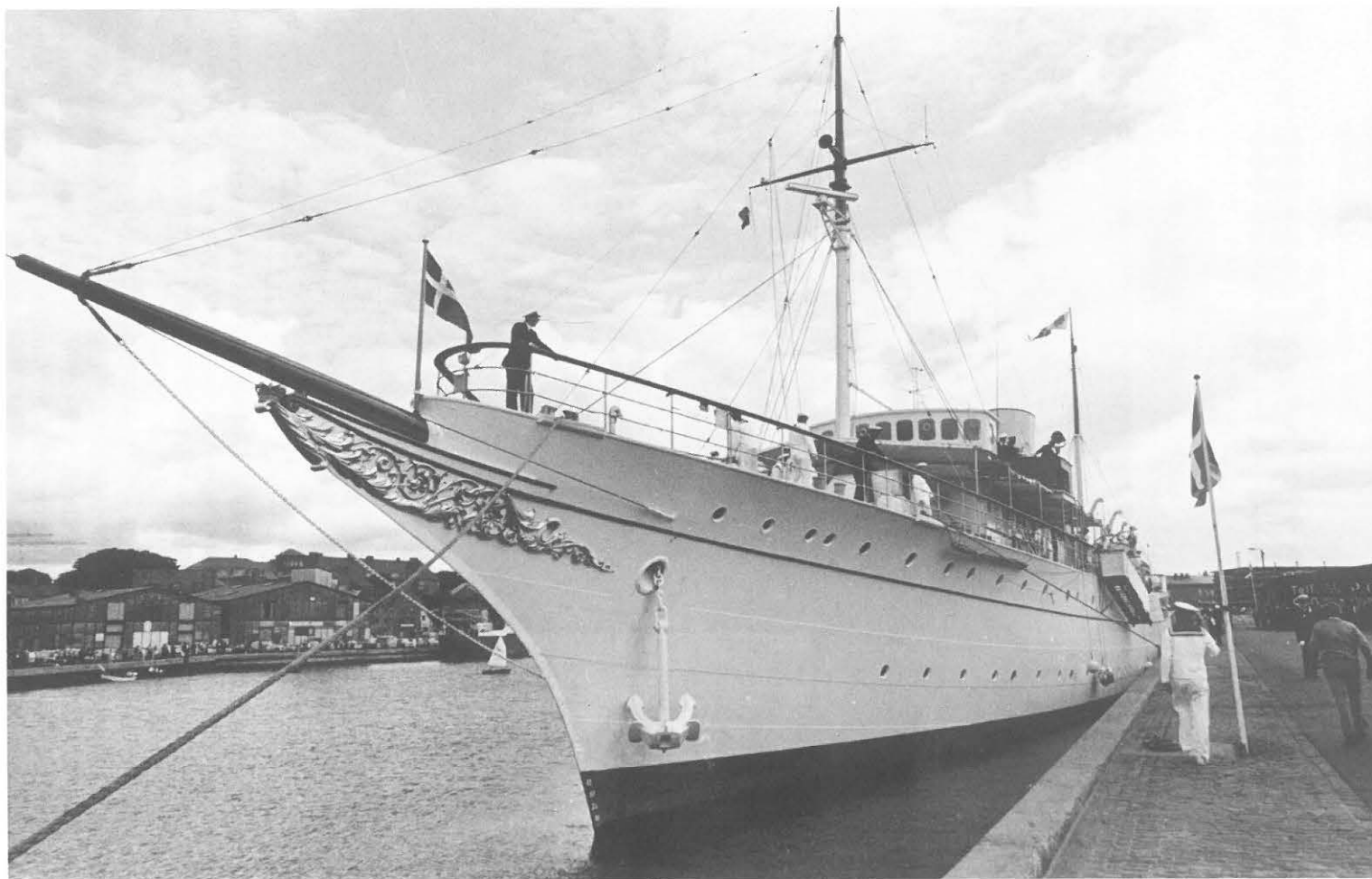
Billedet er fra omkring 1917-18 og taget hos fotograf Gram i Thisted. Stort set er alle vore familie-billeder fra denne fotograf, hvilket nok skyldes, at Sine Rasmussen, der som ung pige kom til Thisted fra Grenå, den 1. maj 1904 blev ansat i huset hos fotograf L. H. Gram,

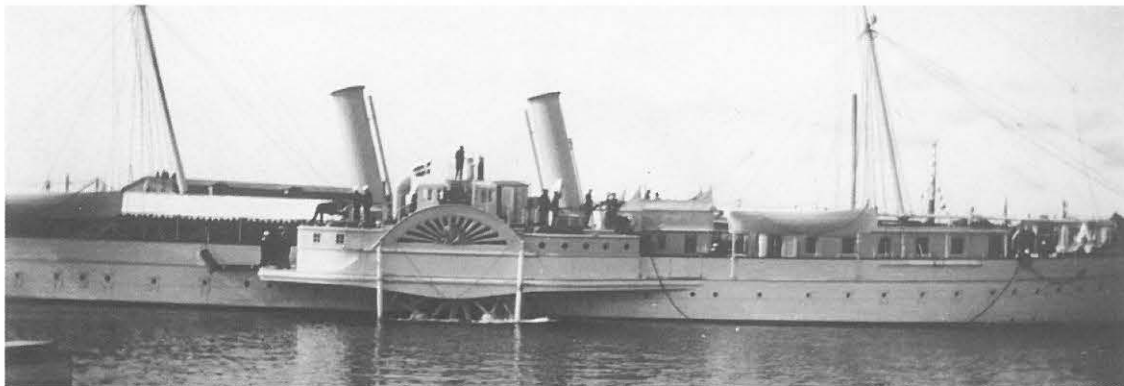
hvor hun så var indtil 1. november 1906. Gift blev hun med S. Marius Andersen den 7. november 1907. De fik yderligere 2 børn: Arvid Simon Nors Andersen (1917-1993), gift med Ane Petrine Mikkelsen (1915-1995) (de fik 4 børn) og Hanne Grethe Andersen (1920-1985), gift med Erik Theodor Selmer (1915-1991). De fik 2 børn.

Marius Andersens bedstefar, Niels Christian Andersen (Nors), (1813-1882) var Thistedes første vægter og ansat officielt i 1854. Det må have glædet smedemester Andersen meget, da man i Thisted Byråd i 1935 vedtog, at det lille stræde bag deres hus fik navnet Vægtergangen, opkaldt efter bedstefaderen, som også havde boet der. Min familiære relation er den at være barn nr. 6 af Esther og Niels Riis.

Da det nuværende kongeskib skulle bygges i 1931-32, ville Rigsdagen ikke bevilge en tilstrækkelig sum, men industrivirksomheder, rederier, forsikringsselskaber og ikke mindst bryggerier trådte hjælpende til, så »Dannebrog« kunne blive et moderne og veludrustet skib, som hele nationen kunne være stolt af. Omtrent halvdelen af skibet rummer den kongelige beboelse med spisesalon, fælles salon, rygesalon m.v. Ved anløb af danske og udenlandske havne benyttes »Dannebrog«'s overdækkede agterdæk til receptioner. Dette billede blev taget, da »Dannebrog« lagde til kaj i Thisted søndag den 5. juli 1970. Foto: Tage Jensen.

Dette billede var på en film, som i 70 år havde ligget i en kommodeskuffe i Viborg hos Magda Tougaard, der døde 28. december 1993. Hun var moster til Sigrød Bang, Violvej 3, Nors, der sendte billedet til »Jul i Thy«.

Mere om kongeskibe

Torben Styrbak, Lindavænget 8, Nyborg, skriver: I »Jul i Thy 1997« var der et ønske om at få identificeret et billede af et hjulskib. De karakteristiske skorstene førte mig straks hen til, at det var kongeskibet »Dannebrog«. Imidlertid var min viden om kongeskibet ikke stor nok til, at jeg umiddelbart ville skrive til »Jul i Thy« og fortælle nærmere om skibet.

Jeg rettede henvendelse til Statens Information for at få oplysninger om, hvor man kan få de mest korrekte oplysninger om kongeskibene. Jeg blev anbefalet at begynde hos Hofmarskallatet. På Amalienborg talte jeg med jagtkaptajnen, som henviste mig til Kongehusets Håndbibliotek og anbefalede bogen om »De Danske Kongers Skibe«.

Bibliotekaren på Kongehusets Håndbibliotek bad mig kontakte Marinens Bibliotek på Holmen, hvor jeg blev henvist til at kontakte Orlogsmuseet, der af mangel på »her og nu« viden også gav en henvisning til førmtalte bog.

Det kongelige Bibliotek sendte mig en fotokopi af en artikel af viceadmiral Sven Thostrup og en henvisning til »De Danske Kongers Skibe«. Jeg kontaktede biblioteket i Nyborg og har nu selv læst historien om kongeskibene.

Kongeskibet på ovenstående billede er bygget på B&W som orlogsskib og blev søsat under højtidelige former den 6. oktober 1879.

Det blev det femte kongeskib med navnet »Dannebrog«. Af hensyn til en rolig fremdrift udrustet med skovlhjul. Modtaget den 7. juni 1880 som et af flådens skibe, udstyret med to 37 mm revolverkanoner. Et hjælpesejl til bl.a. havnemanøvre, da skibet ikke var særligt manøvreedygtigt på grund af dampmaskinen med vuggende høj- og lavtrykshjulmaskine med ekscentriske hjul og bevægelige skovle og en fast aksel, så når skibet skulle svaje, kunne den ene skovl ikke bakke og dermed hjælpe roret med at dreje skibet ved havnemanøveren. Skibet blev helst liggende på reden, så kaptajnen ikke skulle blive helt til grin. Skibet var kun udrustet som kongeskib 2-4 mdr. om året det første par år, derefter oftere.

Efter Christian IX's død i 1906 blev kongeskibet ombygget i årene 1906-1907 og forlængt med 10,98 m, hvorefter det sejlede videre kun som kongeskib for kong Frederik VIII, indtil denne afgik ved døden. Skibet var i øvrigt til og med 1912 sortmalet på skroget samt med gule skorstene. Efter 1912 var skibet hvidmalet med gule opstående og sejlede frem til og med år 1931.

Kølen til det nuværende kongeskib blev lagt på Orlogsværftet 10. oktober 1931 og navngivet af dronning Alexandrine. Efter vellykket prøvesejlads indgik det i flådens tal 26. maj 1932.

Da kongeskibet »Dannebrog« søndag den 5. juli 1970 lagde til Kaj i Thisted havn, blev kong Frederik og dronning Ingrid hilst velkommen af omkring 3000 thyboer. Stiftamtmand Florian Martensen-Larsen førte an med hurraråb. I modtagelseskomiteen var i øvrigt bl.a. borgmester Holger Visby og amtsborgmester P. E. Eriksen. Det var kong Frederiks sidste besøg i Thisted. Kongen døde 14. januar 1972.

Den 6. juli 1972 kom »Dannebrog« til Thisted med det nye regentpar ombord. Som prinsesse havde dronning Margrethe været i Thisted adskillige gange. Dette var det første officielle besøg, dronningen og prins Henrik aflagde i Thisted. Denne gang var stiftamtmand Martensen-Larsen i galla ved modtagelsen. Foto: Tage Jensen.

Egon Johansen, Legindvej 13, Hørdum, har sendt dette billede fra Hørdum, formentlig taget under krigen 1940-45. Fotograf Bang (Tju Bang) har taget billedet af mineralvandsfabrikant Jens Johannesen. Den gamle bil, som er kørt frem i dagens anledning, har ikke nummerplade på, og ruden er noget beskidt. Huset til højre var skomager Reenbergs. I baggrunden Hørdum Mineralvandsfabrik, der måtte vige for hallen i 1960'erne.

Dette billede er taget en sommerdag på Baunehøj i Sønderhå. Egon Johansen, Legindvej 13, Hørdum, oplyser: Fra venstre min far, Vilhelm Johansen, moster Ellen fra København, min mor Stinne, Agnes og Albert Jensen fra Gettrup (morbror). Liggende morbror Johannes fra Sundby med Edith i baggrunden, senere »Thaliasminde« i Gundtoft. Det kan tilføjes, at Edith efter sin mands død nu bor i Hurup. De andre er jeg ikke helt sikker på, skriver Egon Johansen. Billedet er fra engang i 1950'erne.

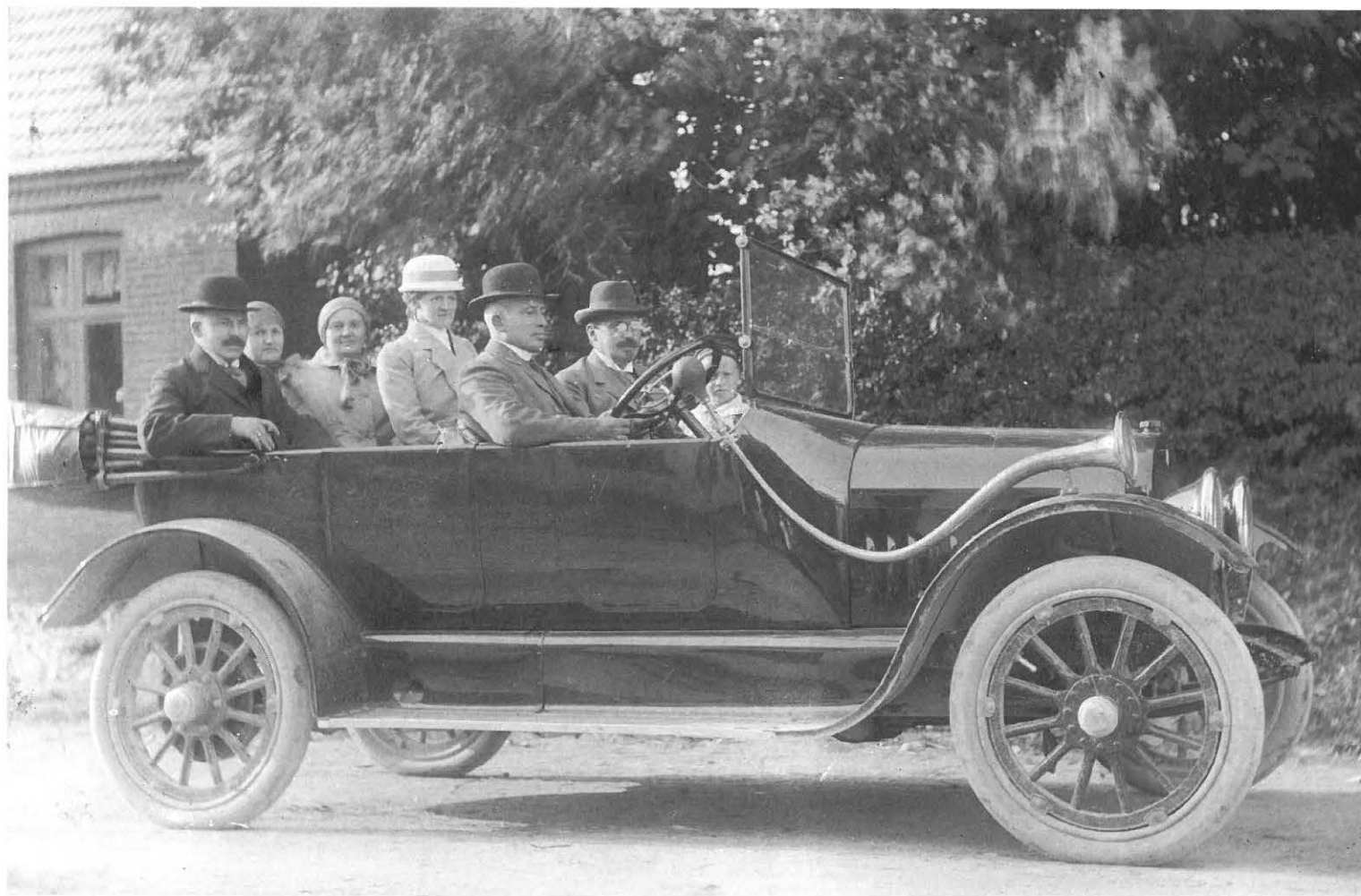
Tidligere cykelhandler i Østergade, Egon Hansen, der nu bor Bisgårdsgade 3 i Thisted, har sendt os et par billeder fra Hannæs. Dette billede er fra Øsløs Nordre Skole, 1. og 2. klasse 1939. I bageste række fra venstre: Grete Boesen Bonnerup, Anna Jensen, Magda Boesen Bonnerup, Hilda Østergaard, Karen Nielsen, Eva Boesen Bonnerup, Elly Frost og lærer Jacobsen. Næste række: Lilly Hansen, Krista Gregersen, Inger Jacobsen, Ingrid Kristensen, Magda Pedersen. Næste række: Erling Bruun, Anders Christensen, Viggo Kristensen, Kristian Vigsø, Egon Hansen, Ejner Vinther, Erling Kloster, Eva Holm, Aage Nielsen (Rimmer), Børge Boesen Bonnerup. Næste række: Vagn Pedersen, Aksel Nielsen (Rimmer), Erik Nielsen (Rimmer), Juhl Christensen, Johanne Pedersen, Gudrun Jensen, Maren Pedersen, Ragnhild Frost, Edith Vigsø, Kristine Jacobsen. Forreste række: Aksel Vigsø, Martin Pedersen, Else (københavnferiepige), Johanne Sørensen, Dora Høgh, Egon Pedersen, Villy Thomsen, Ella Andersen og Ellen Vigsø.

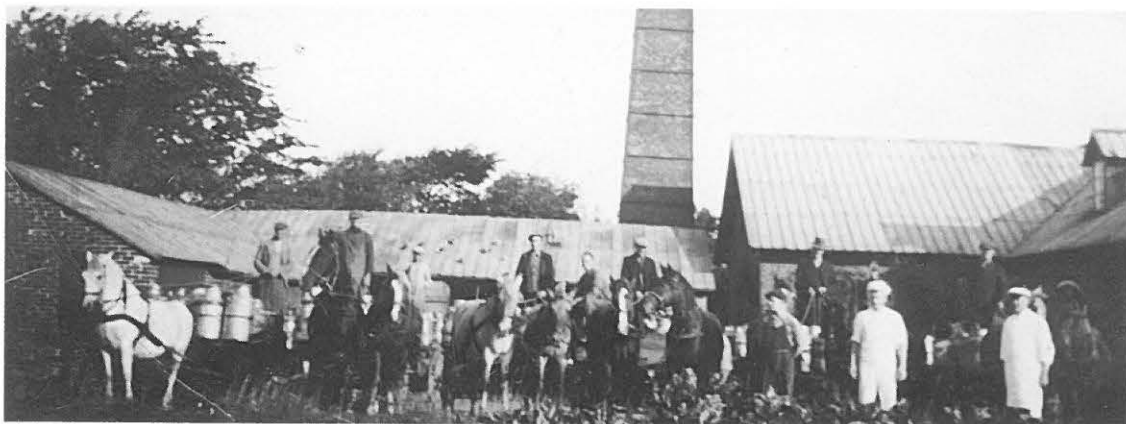
De blev konfirmeret i Skyum Kirke i 1927. Billedet er fra Aase Bjørnstrup, Tranevej 12, Thisted. Hun har det fra sine forældre. Nr. 4 er hendes far, Gerhard Svalgaard. Hendes mor, Marie Frostholm, skulle have været med på billedet, men hun var forhindret, formentlig på grund af sygdom. Nr. 9 er Aase Bjørnstrups morbror. Supplerende oplysninger er givet af Mette Sørensen (født Olesen), der er fra Hørdum, men nu bosat Trælshøj 7 i Ræhr. Nr. 1 fra venstre er Marie M. Andersen, nr. 2 ukendt, nr. 3 Evald Nielsen, nr. 4 Gerhard Svalgaard, nr. 5 Arnold Larsen, nr. 6 Søren M. Jensen, nr. 7 Aage Christensen, nr. 8 ukendt, nr. 9 Emanuel Frostholm, nr. 10 og nr. 11 ukendte, nr. 12 Elna Bertelsen. I baggrunden P. A. Jensen, der var sognepræst i Skyum-Hørdum 1915-39. Billedet er taget af Svend Jensen, Fotografisk Atelier, Østergade 3, Thisted.

Dette billede er fra Bedsted Østre Skole, nu Dalgårdvej 3. Civilingeniør Graves Petersen, Langs Hegnet 64, Lyngby, oplyser: Det er taget ca. 1914. Yderst til højre min far, lærer og kirkesanger Petrus Petersen. To af hans børn er med på fotografiet. Det er på første række nr. 4 fra venstre Esther Ingeborg Petersen, født 25/8 1900, og på anden række nr. 2 fra højre Knud Fabricius Petersen, født 12/11 1904. Graves Petersen føjer til: Det ville være smukt, om flere på nærværende billede end de tre nævnte kunne identificeres.

Dette billede, der er udlånt fra det lokalhistoriske arkiv på biblioteket i Hurup, er taget ved Hurup Realskoles have 1917. Bilen er en KING 1916, og det oplyses, at den holder mod øst! Bygningen er A. B. Hansens. Bagest købmand Peter Højriis, hans hustru Elise og fru dr. Poulsen, Vrå. Hr. Schøtt sidder ved rattet. Bag ham fru Schøtt. Ved siden af hr. Schøtt læge Valdemar Poulsen. Drengen, der ses bag det flotte »bothorn«, er Eigil, søn af Peter Højriis.

De to billeder på denne side er fra Birgit Larsen, Dunhammervej 2, Hundborg. Dette billede er fra Hundborg Mejeri sidst i 1940'erne. Mælkekuskene er med deres hestevogne stillet op til fotografering. Yderst til højre mejeribestyrer Bangsgaard. Bag ham lidt til venstre Chr. Sunesen, der var Birgit Larsens far. Resten af personerne er ukendte for Birgit Larsen, men hun mener, at Chr. Sjølland og Chr. Vestergaard fra Sperring er med på billedet.

Hundborg-gymnaster på Sjørring Volde ca. 1948. Birgit Larsen oplyser, at det i bageste række fra venstre er lederen, Martha Jensen. Derefter Gerda Enevoldsen (nu Vestergaard), Lis Christensen, Ebba Jørgensen, Gerda Kirk, Birgit Sunesen, Lis Holm og Ella Bang Nielsen. I mellemste række er den første ukendt. Derefter Karen Vestergaard, Jette Poulsen, Marie Jørgensen og Edith Mortensen. I forreste række er den første ukendt. Derefter Nanna Bruun, Thora Jørgensen, en ukendt, Elly Borgaard og Else Dahl.

Billedet på side 42 er taget ved Vorupør Skole i 1944. Det er fra Verner Morberg Madsen, Lunegårdsvej 29, Snedsted, som oplyser: Bageste række: Kristian Mikael Gravesen, Knud Gravesen, Peder Chr. Thomsen, Robert Andersen, Robert Nielsen, Gunnar Karl Pedersen, Marie Pedersen, Mary Eriksen, Jenny Christensen, Marie Nielsen, Adda Andersen, Lydia Frost Jensen, Henning Nielsen. 2. bageste række: Kristian Harbo, Aksel Madsen, Knud Jensen, Julia Morberg Jensen, Erna Morberg Jensen, Rosa Nielsen, Jane Normand Jensen, Viola Andersen, Gerda Bak Pedersen, Inga Isaksen, Krista Eriksen, Anna Pedersen, Laurids Morsing Nielsen og lærer Thyra Bødker. 3. række bagfra: Harbo Nielsen, Ebba Pedersen, Vera Margrethe Madsen, Agnethe Pedersen, Inger Nielsen, Ellen Sørensen, Kristian Pedersen Fink, Ove Thrane, Johannes Krabbe Pedersen, Theodor Odder Jensen, Niels Nygaard Hansen, Verner Morberg Madsen, lærer Carl Kaas Ishøj. 4. række bagfra: Karna Jensen, Mary Jensen, Karen Margrethe Nygaard Hansen, Gerda Thomsen, Lis Odder Jensen, Edel Ryltoft Christensen, Alice Madsen, Grethe Gade Hansen, Krista Pedersen, Julia Normand Jensen, Krista Mejlsø Jensen, Knud Normand Jensen, Kirsten Morsing Nielsen, Jens Vækild Christensen, Thomas Præstegaard Jensen, Maren Ishøj. 5. række bagfra: Ruth Nielsen, Erna Isaksen, Vera Frost Jensen, Margit Morsing Nielsen, Arnold Eriksen, Poul Henning Eriksen, Jens Hansen Nielsen, Erik Christensen, Knud Nielsen, Jens Andersen Fink, Ivar Jensen, Jens Jensen. Forreste række: Vagn Nielsen, Kristian Nielsen, Nico Andersen, Elly Isaksen, Eva Normand Jensen, Gerda Andersen, Hans Josefsen og Krista Andersen Fink. Verner Morberg Madsen var lærer ved Snedsted Skole 1964-94.

Dette billede blev fundet på loftet hos Kr. Jensen, »Svingel«, Hovsørvej 2, og det er lykkedes at opklare, hvem personerne er. Billedet, taget hos Th. Ellemo i Thisted, er af Peder Søe Kristensen med mor (Margrethe Jensdatter), hel- og halv-søskende. Peder Søe Kristensen var Kr. Jensens morfar. Kr. Jensens mor og far boede i »Svingel«. I forreste række Bodil (født 1858), Margrethe Jensdatter (født 1825), Peder Søe Kristensen (født 1861) og Ane Marie (født 1845). Bageste række: Johanne (født 1854), Mads (født 1841), Jens (født 1855), Ane Kirstine (født 1870) og Knud (født 1865). Johanne, Mads og Ane Marie var fra faderen, Kr. Madsens første ægteskab. Han boede i hus nr. 37 i Tilsted. Peder Søe Kristensen blev plejebarn i Engbjerggård i Kjelstrup. Der ud over vides kun, at Knud kom i Frelsens Hær i Thisted. Kr. Jensen har fået hjælp til opklaringen fra Jytte Thouggaard, Karbæk 8, Klitmøller, gift med Jørgen Thouggaard, der var lærer i Ræhr og Kr. Jensens fætter.

Fra en eksamensdag i Skovsted Skole 1952. I forreste række fra venstre Karsten Baadsgaard, Erik Jensen, Jørgen Hvelplund, Jens Jensen, Holger Kortegaard, Mogens Bak Jensen, Ejvind Thomsen, Arne Christoffersen, Teddy Frandsen, Svend Bonnerup, Mona (Fynbo) Pedersen, Birte Frandsen og Bente Ringgaard. 2. række: Ole Jensen, Aksel Bonnerup, Niels Chr. Larsen, Kristian Jensen, Johannes Vandet Poulsen, Johannes Krog, Vagn Sunesen, Ejvind Christoffersen, Ilse Bak Jensen, Ingrid Møller Nielsen. 3. række: Ane Marie Nielsen, Else Møller Nielsen, Kirsten Hvelplund, Lydia Stentoft, Birthe Holst, Marie Møller Nielsen, Hanne Fries Johansen, Herdis Stentoft, Eva Christensen. Bageste række: Lærer H. Gellert, Anna Bonnerup, Inga Jensen, Sonja Stentoft, Bodil Petersen, Gerda Gregersen, Ingrid Christensen, Mogens Baadsgaard, Mathilde Krog, Kaja Jensen, Valborg Jensen (Knudgaard), Anders Stentoft. Billedet er fra Else Møller Nielsen, nu Johansen, Åbakkevej 14, Thisted. Hendes søstre Marie og Ingrid er med på billedet.

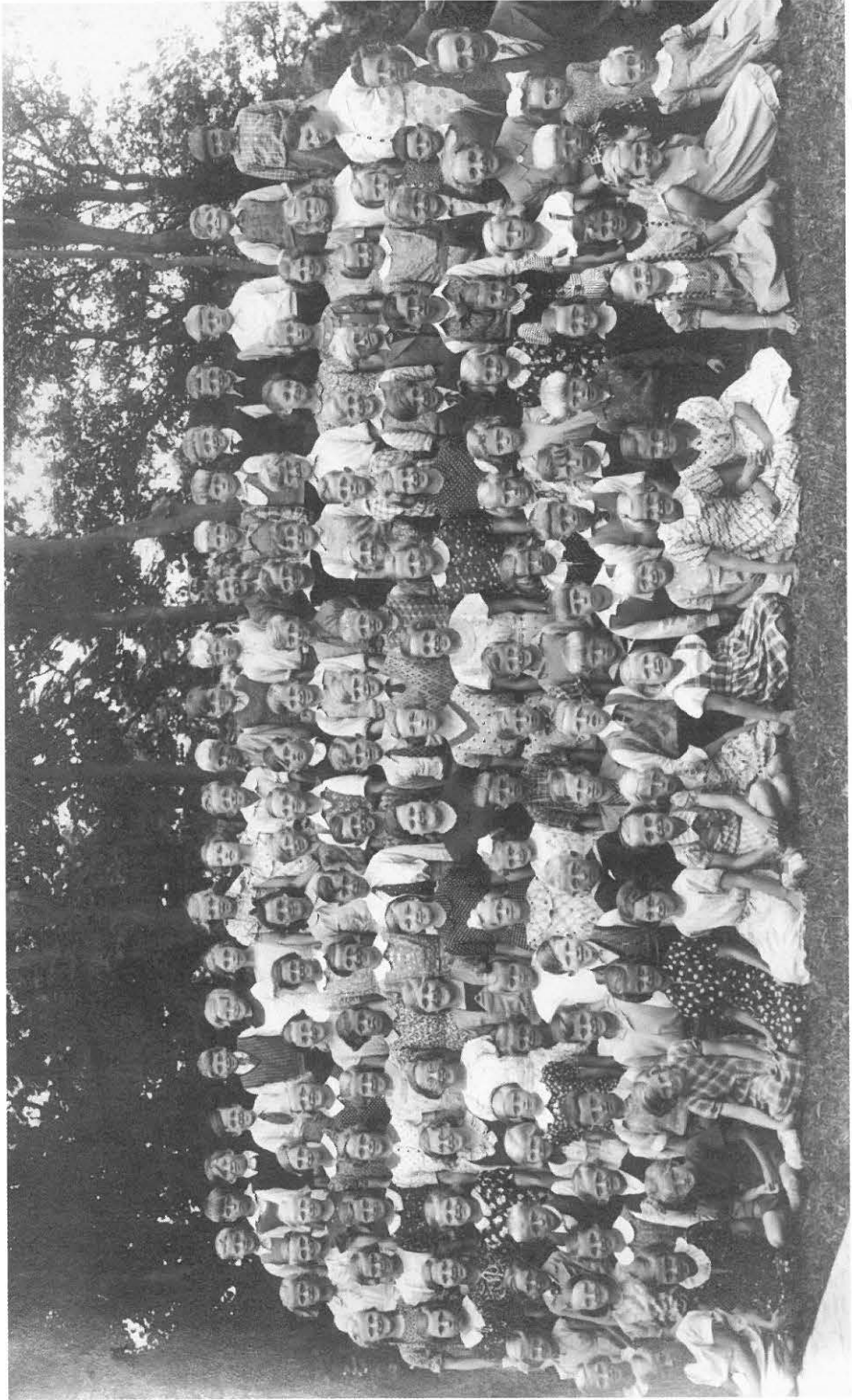

Dette billede er taget på et tidspunkt mellem 1942 og 1944, da barbermester Behrs forretning ved Storetorv i Thisted endnu eksisterede. Fra venstre frisør Christensen, Jes Møller (en kunde), frisør Henny Knudsen, en bankmand, en elev og frisørmester Behr selv. Billedet er fra Harriet Lohmann, Værebrovej 12, Bagsværd. Hun var veninde med Henny Knudsen.

Thisted Idrætsklubs juniorhold blev i sæsonen 1942/43 vinder af den nordvestjyske kreds. Her ses holdet – fotograferet af Preben Lind på stadion i Dragsbæk – 2. pinsedag 1943 efter en opvisningskamp mod Aalborg Boldklubs juniorhold. I bageste række ses fra venstre: Svend Kloster, Herman Tøttrup, Bent Christensen, Tage Bisgaard, Helge Hjortdal, Leo Andersen, Eigil Jeppesen og træner Poul Bunk. I mellemste række: Niels Eigil Vestergaard, Arne Ringgaard Pedersen og Gunnar Christensen. Forrest: Svend Andersen, Egon Frostholt og Karl Korsgaard, oplyser Arne Ringgaard Pedersen, Schweizerdalstien 77, 2610 Rødovre.

Billedet på side 46 er fra Hundborg Skole ca. 1938. Bageste række fra venstre: ? Kristensen, Knud Slot, Erik Mortensen, Tage Andersen, Holger Andersen, Mortensen, Lykke, Henriette Poulsen, Iversen, Emil Pedersen, Rokkjær, Stig Holdgaard, Isaksen, Kurt Jonasen, Jepsen, Einar Sloth, Munk, Holger Ehlers, Jacob Sjølland, Herluf Fuglsang, Hansen. 2. række: Ebba Pedersen, Elva Jensen, Else Kristensen, Dorthea Bang, Maja Munk, Agnethe Thomsen, Bach, Bodil Holdgaard, Poul Mortensen, Aage Kristensen, Folmer Sjølland, Aage Hansen, Holger Poulsen, Harry Pedersen, Calle Hansen, Peter Madsen, Birte Holdgaard, Hansen, Gerda Nielsen, Solveig Harkjær og lærer frk. Dahlgaard. 3. række: Katrine Rysgaard, Else, Eva Jørgensen, Lis Frostholt, Anna Borggaard, Else Kristensen, Bach, Svend Christensen, Emil, Carl Fuglsang, Peter Sørensen, Verner Mikkelsen, Henrik Vang, Holger Andreasen, Thomas Kyhl, Ole Rokkjær, Dorte Kristensen, Ingrid Rysgaard. 4. række: Ebba Jørgensen, Erna Rasksen, Kanstrup, Andersen, Agnes Møller, Maren Yde, Grethe Pedersen, Anne Grete Fink, Agnes Borggaard, Gerda Mikkelsen, Karla Gregersen, Ejnar Morsing, Robert Slot, Poul Willer, Arnold og lærer Jensen. 5. række: Gerda (Svalgård), Morsing, Henry J. Pedersen, Tut Hansen, Isaksen, Christensen, Harkjær, Iversen, Magny Kjærgaard Jensby, Bach, Kyhl, Hansen, Gregersen, Karen M. Bathum, Pedersen, Kanstrup, Gerda Andersen, Ida Larsen og lærerparret, hr. og fru Holdgaard. 6. række: Gregersen, Lillian (Svalgård), Julie Harkjær, Otto Folmer Nielsen, Asger Hansen, Henning Stensgaard, Evald Nielsen, Poulsen, Kristian Hedegaard, Thomas Borggaard, Carl Harkjær, Einar Slot, Carl (Marinus), Carl Bojer, Peder Bojer, Andreasen, Bente Hansen, Rokkjær, Grethe Holdgaard. Forreste række: De to første ukendt. Derefter to gange Thomsen, Gudrun Hansen, Ella Bang, Jytte Kyhl, Marie Kusk, Lis Larsen, Rokkjær, Edith Kristensen, Ruth Frostholt, Else Madsen, Pedersen og Bang. Billedet er fra Carl Guld Fuglsang, Dunhamervej 3, Hundborg.

På Hotel Hurup blev i en årrække opført såkaldte dilettantstykker, skrevet af Hans Bakgaard. For opførelserne stod Hurup Skytteforening, oplyser Lilian Stærk, Toftegade 17, Hurup. Dette billede er så vidt vides fra 1947, men titlen på stykket kendes ikke. Derimod er det opklaret, hvem der er med på billedet. Stående fra venstre Ingemann Andersen, Ellinor Jensen, Conrad Larsen, Hilmar Gade, Irene Sørensen, K. Knudsen Pedersen, Astrid Nielsen, Andreas Sørensen, Thorvald Madsen, Peder Enevoldsen og Peder Nielsen. Sidende: Ane Enevoldsen, A. B. Hansen (sminkør), forfatteren Hans Bakgaard, Ejvind Jensen (instruktør) og Ebba Knudsen Pedersen. Billedet er taget af A. B. Hansen.

Slagtermester Chr. Christensen i Bedsted blev fotograferet med husstand i 1929. Fra venstre Chr. Bang, Karl Christensen, Karl Eigil Christensen, Chr. Christensen, fru Kristina Christensen, Vagn Christensen, Margrethe Bentzen og Lilly Christensen, Lemvig. Slagterbilen er en Ford T årgang 1926, fremgår det af oplysninger fra det lokalhistoriske arkiv på biblioteket i Hurup.

Billedet fra Hovsør Skole ca. 1931 er kommet fra Lise Gregersen, Ranselvej 76, Hillerslev. I bageste række fra venstre Aage Møller Nielsen, Kristian Overgaard, Gudmund Boesen, Marius Jensen, Arne Overgaard, Tage Sloth, Bisgaard Jensen. Midterste række: Maren Møller Nielsen, Mary Hvass, Inger Boesen, Elna Møller Nielsen, Ingerborg Andersen, Annemarie Poulsen, Elise Sloth og Mary Bojsen. Forreste række: Stinne Kjær, Lise Overgaard, Astrid Møller Nielsen, fru Foged, lærer Foged, senere Boddum, Sofie Boesen, Inger Bojsen og Mary Kjær.

Hvornår dette billede er taget vides ikke. Det er udlånt af det lokalhistoriske arkiv på biblioteket i Hurup med følgende tekst: »Fra bagerbutik, nu bager Andersens forretning i Bredgade. På billedet ses fru bagermester P. N. Pedersen og fotograf Slejs datter«. En nærmere undersøgelse førte frem til bagermester Poul Andersen, Bredgade 149. Han overtog forretningen i 1969 efter sin far, Holger Andersen, der var ejer fra ca. 1947. Da havde han i flere år været bestyrer af forretningen for fru Pedersen efter hendes mands død. Forretningen blev oprettet i 1904 af P. N. Pedersen.

Dette billede er taget af fotograf A. Scharling, Thisted, ved indvielsen af Falsbjerg Forsamlingshus i 1938. Lærerinde frk. Andersen, som havde gjort et mægtigt arbejde for at få forsamlingshuset bygget, bidrog også til underholdningen, idet »Tornerose« opførtes under hendes ledelse, oplyser Lise Gregersen, Ranselvej 76, Hillerslev. I øverste række fra venstre: Lærerinde Kirstine Andersen, Ida Thøgersen, Tove Pedersen, Hilda Schytte, Herdis Schytte, Erna Jensen, Dagmar Nielsen, Oda Pedersen, Gudrun Andersen, Rita Overgård, Mette Wutborg, Alma Nielsen. 2. række: Inger Nielsen, Anna Nielsen, Betty Nielsen, Ida Gregersen, Grethe Overgård, Katrine Overgård, Frida Overgård, Rigmor Pedersen, Tekla Olsen, Ragnhild Søndergård, Edith Andersen, Nilda Sunesen. 3. række: Gunhild Pedersen, Herdis Sunesen, Annalise Overgaard, Ida Kær, en ukendt, Gudrun Boesen, Mette Svenningsen, Sofie Boesen, Ester Kær, Gudrun Nystrup. 4. række: Ida Larsen, Astrid Overgaard, Inge Sørensen, Emma Madsen. 5. række: Ellen Nielsen, Irene Pedersen, Lene Pedersen, Magna Jørgensen, Lilly Nielsen, Gudrun Nielsen, Anne Grethe Roesen, Rigmor Krüger. Siddende foran: 4 lygtemænd (drenge, navne ukendt). Katrine Boesen, Hovsørvej 37, har hjulpet med navnene.

Harriet Lohmann, Værebrovej 12, Bagsværd, blev inspireret til at sende et billede af håndboldpiger i Thisted 1939. Da hun ikke kunne huske navne på alle, blev en af pigerne, Marie Brunsgaard, nu Lindskog, Teglbakken 5, Thisted, anmodet om hjælp, og hun havde dette billede fra en kampdag den 24. juni 1941: Bageste række fra venstre Esther Christensen, Gerda Jespersen (gift med gartner Knud Jespersen), Dagny Larsen (gift med Jens Olaf Rye), Signe Jeppesen (gift med isenkræmmer Arne Larsen), Gerda Nielsen. 2. række: Rigmor Jensen (gift og bor på Sjælland), Alma, Irma Madsen (gift med Gunnar Vestergaard), Eva Thomsen (datter af Olga Thomsen, Palæ-Teatret), Esther Hansen. Forreste række: Kirsten Jensen, Marie Brunsgaard, Ida Hyldahl (datter af pedel på Østre Skole).

Stort set de samme personer er på billedet fra en træningsdag i 1939. Træner var Jens Pedersen (Kulkompagniet), og hans kone Henny er med. Endvidere Kitty Muldberg (faderen havde ægpakkeri), Grethe Sørensen (gift med skotøjshandler Nielsen, Aagade), Grethe Brix (fra Landlyst), Esther Pedersen, Rie Høy, Grethe Kloster (søster til tandlæge Sv. Kloster), Grethe Mainz, Spangbergsvej, Harriet Jensen (gift Lohmann), Emma Pedersen (gift med Emil Hede). Marie Lindskog oplyser, at der på holdet endvidere var Hanne Baadsgaard, Hulda Madsen (gift med Jørgen Røjle) og Rosa Andersen (gift med frisør Verner Simonsen).

Fra Skovsted Skole 1954, 2. klasse. Bageste række fra venstre: Fru lærer Gellert, Bodil Tange (født Petersen), Birthe Holst, Marie Pedersen (Møller Nielsen), Valborg Jensen, Ingrid Stentoft Pedersen (Christensen), Mathilde Jensen (Krog), Sonja Gravesen (Stentoft) og lærer Gellert. Mellemste række: Kaja Pedersen (Jensen), Else Johansen (Møller Nielsen), Hanne Fries Johansen, Anne Marie Nielsen (Nielsen), Kirsten Hvelplund, Anne Bonnerup, Ilse Sloth (Bak Jensen), Eva Christensen, Lydia Søgaard Larsen (Stentoft). Forreste række: Vagn Sunesen, Anders Stentoft, Holger Kortegaard, Arne Christoffersen, Teddy Frandsen, Jens Jensen, Svend Bonnerup, Mogens Bak Jensen, Ejvind Thomsen og Erik Jensen. Billedet er fra Else Møller Johansen, Åbakkevej 14, Thisted.

De blev konfirmeret i Hillerslev Kirke 1934. Billedet er fra Lars Didriksen, Poppelvej 51, Hurup, der giver følgende oplysninger: Bageste række fra venstre: Svend Munkholm, Jens Baadsgaard Jensen, Kr. Hede, sognepræst Vagn Berg, Kjærgaard Andersen, Ejner Jensen, Peder Smed Kristensen, Lars Didriksen og Ingvar Pedersen. I forreste række: Elna Brun, Magda Christensen (gift Kirk), en ukendt, Anna Jensen (Djernæs), Dagny Overgaard (Madsbøl), Gerda Kristensen (Stensgaard) og Karen Pedersen.

Familien Møller Pedersen i Snejstrup blev fotograferet i 1939. Billedet er fra Hans Møller Pedersen, Kanalvej 10 i Faddersbøl. Han er født i 1917 og oplyser følgende: Stående fra venstre: Kirstine (født 18/01-1922), Emil (18/11-1923), Sigfred (19/09-1920), Kristoffer (30/03-1919), Hans (05/11-1917), Maren Cecilie (27/04-1916). Siddende fra venstre: Othilie (08/09-1926), Anna (16/11-1930), Ane Marie (min mor, 18/07-1895), Jenny Elfrida (29/07-1935), Peder Møller (min far, 18/01-1888), Esther Anine (29/04-1928) og Elise (18/11-1923).

De blev konfirmeret i Arup Kirke 5. oktober 1941, oplyser Egon Hansen. I bageste række fra venstre: Konrad Ingvarsen, Erik Kjeldsen, Peter Pedersen, Mogens Jørgensen, Egon Hansen og pastor Aksel Hansen. Forreste række: Kristine Skovsted, Ida Thomsen, Marie Christensen, Grete Christensen, Mary Sørensen og Anna Jensen.

Kr. Jensen, Hovsørvej 2, har fundet dette billede fra Hov Skole i 1913. Bageste række fra venstre: Roesen, Anker Blach, Viggo Larsen, ukendt, Kristian P. Henriksen, Ingvard (Fisker), Viggo Blach, Laurids Jensen, Karl Dalgaard, lærer Sørensen. 2. række: Johanne, Marie Hansen, ukendt, Karen Madsen, Johanne Blach, Magda Vestergaard, Dagmar Jensen (f. Kristensen), Marie S. Jensen (f. Hansen), Østergaard, Frida Nielsen (f. Kristensen). 3. række: Sørine Bach, Margrethe Hansen, Margrethe Bach, Petrine Henriksen (f. Kanstrup), Mikkell Hansens datter, Maren Dalgaard (f. Bach), ukendt, Østergaard, ukendt, Elna Knudsgaard (f. Blach), Ester Sørensen (f. Henriksen). Forrest: ukendt, Kasper Larsen, Martin Hansen og Viggo Jensen.

Kristian Grønkjær, der boede Møllevvej 9 i Thisted, var i 1916 soldat i Aalborg. Billedet menes taget ved Pontonbroen, der blev bygget i 1865. Kr. Grønkjær, der havde nr. 340, sidder ved rattet. Ved hans side nr. 12, som vi ikke ved mere om. Nederst på billedet er skrevet: »12 og 40 på søndagsudflugt 10. september 1916.« Kr. Grønkjær blev taxavognmand og kørelærer i Thisted. Han døde 17. februar 1998 i en alder af 102 år. Billedet er under oprydning fundet af Chr. Godiksen, Tved. Kr. Grønkjær var gift med en søster til Chr. Godiksens mor, Amalie. For en sikkerheds skyld blev Aalborg Stadsarkiv kontaktet med henblik på formodningen om Pontonbroen, og det gav anledning til et overraskende svar. Billedet er fup! Det er en studieoptagelse. Personerne er anbragt i en malet bil, og baggrunden med bro og bygninger er et maleri. Det store hus i baggrunden til venstre er Hotel Royal i Nørresundby. Det eksisterer stadig. Pontonbroen lå ca. 30 meter øst for den nuværende vejbro, der blev bygget i 1933. En jernbanebro blev bygget i 1878 lidt vest for den nuværende fra 1937-38.

Laurids Andersen, Jernbanevej 21, Snedsted, er kommet med dette billede af konfirmander i Skjoldborg 1937. I forreste række fra venstre Nora Gisselbæk, Ingrid Andersen, Klare Jensen og Cecilie Vestergaard. Miderste række: Herman fra Ås, Kr. Jacobsen, Svend Larsen, Tage fra Ås, Julius Leegaard, Jens Christensen, Johannes Thomsen, Jens Jørgen Urbrand, Anders Møller Poulsen, Svend Brogaard og Aage D. Jensen. Bagest sognepræsten H. Holst, og ved siden af ham Ingvar Olesen.

Skoleudflugten var sommerens højdepunkt. Elever fra Hinding og Nors skoler er stillet op til fotografering i Svinkløv. Så vidt vides er nr. 1 i forreste række fra venstre Jens Frøkjær (bror til Anders Frøkjær), 2. ukendt, 3. Gustav Kjeldsen (blev mejeribestyrer i Uglev), 4. Anton Peter Nielsen (søn af smeden i Nors Kirkeby), 5. Johannes, 6. Aage (sønner af Juliane og Jens Søgaard), 7. Viggo Jensen (fik stilling i Hamburg), 8. Chr. Vilsbøl, 9. ukendt, 10. Ellen Faber, 11. ukendt, 12. ukendt, 13. Magda Hyldgaard Thomsen (fra Hyldgård i Hinding), 14. Inger Luther Nielsen (faderen uddeler i Nors). Omtrent midt i billedet nogle damer. Fra venstre 1. gift med smed Anders Nielsen, Nors Kirkeby, 2. Karen (gift med Jens Frøkjær, Skibstedgård), 3. Else Hyldgaard Thomsen fra Hinding (mor til Magda), 4. fru lærer Jensen, 5. lærer Thomsen, Hinding Skole, bag ham Juliane Søgaard. Bagest med hat på: lærer Thomsen, Hinding Skole. Billedet er fra Magda Hyldgaard Thomsen, der blev gift med Harry Brogaard. De boede i Tved til 1970, nu Lunegårdsvej 24 i Snedsted. Hvornår skoleudflugten fandt sted? Formentlig i 1917.

Det ny album

På side 56 i »Jul i Thy 1997« bragte vi dette billede af en Snedstedsfamilie med oplysning om, at manden i midten var mejeribestyrer Niels Chr. Nielsen, født 9. december 1881, død 8. august 1963 i en alder af 82 år. Til venstre hans kone, Kirstine, født 27. september 1884, død 18. august 1960 i en alder af 76 år, og så blev det føjet til, at manden til højre så vidt vides var brorsønnen Poul.

I den anledning modtog »Jul i Thy« i december 1997 følgende brev fra Amerika:

Min søster sender »Jul i Thy« til mig hvert år, og jeg er altid glad for den. Der er et billede i år, som jeg blev meget forbavset over at se. Det er af mejeribestyrer Nielsen og hans kone og min mand Paul Nielsen.

Jeg tog det billede i 1948, da vi var i Danmark på besøg. Det er min mands onkel og tante. Jeg sendte et billede af min mands forældre, købmand Niels Nielsen og hans kone i deres forretning i Snedsted. Hvor har Erna Larsen, som jeg slet ikke kender, fået billedet fra? Jeg har to søstre i Snedsted, Gerda Johansen, Hovedgaden 3, og Jenny Søgaard, Vangsgade. Hun er den, der sender »Jul i Thy« til mig.

Fra en meget forbavset læser

Mrs. Paul Nielsen,

Apt. 149, 1916 Wisconsin Ave, Racine
WI 53403-2700 USA

Billedet var leveret til »Jul i Thy« af Laurids Andersen, Snedsted, som oplyser: Erna Larsen havde fundet billedet i sit eget familiealbum, da hun er i familie med Paul Nielsen.

Erna Larsens faster, Marie (født Dahlgaard), var gift med Paul Nielsens bror, købmand Hans P. Nielsen.

Brevskriveren fyldte 93 år i februar 1998. Hendes mand døde i 1972.

Paul Niensens bror, købmand Hans Peter Nielsen, står uden for sin forretning i Snedsted sammen med sønnen, Jørgen. Hans Peter Nielsen drev først købmandsforretning i Struer. Da faderen, Niels Nielsen, kom op i årene, flyttede Hans Peter Nielsen til Snedsted og overtog forretningen. Fra omkring 1950 fik Ejnar Sørensen forretningen i forpagtning. Han drev derefter i en årrække forretning i Hovedgaden. Den forretning, Hans Peter Nielsen står uden for sammen med sin søn, var oprindeligt i samme bygning som kroen. Så vidt vides var det omkring 1960 forretningen blev lagt sammen med kroen.

Johanne Nielsen uden for forretningen i Snedsted, da den blev drevet af hendes søn, Hans Peter Nielsen. Hendes anden søn Poul, der i Amerika fik sit navn stavet Paul, var i 1948 hjemme på besøg, og Erna Larsen, Hovedgaden 64, Snedsted, mener, at de to billeder er taget af den nu 93-årige mrs. Paul Nielsen i Racine, Wisconsin, USA, ved den lejlighed.

Brev fra Nr. Ullerupgård

Den 12. november, formentlig i 1923, skrev en pige på Nr. Ullerupgård i Sennels Sogns nordvestlige hjørne et brev til sin veninde, Marie Hove (Snæver) i Boddum og fortalte om forholdene på gården. Marie Hoves datter, Karen Agnete, har gemt brevet og sendt det til »Jul i Thy«. Det gengives her med tillempt retskrivning:

Kære Marie!

Det kunne måske interessere dig at vide lidt om forholdene her. Gårdens størrelse er vidst noget lignende som Gl. Boddum Bisgård. Her er 5 karle, vi er 16 folk, her er 5 børn, men dem har vi ikke noget med at gøre, kun når vi er ene hjemme. I aften er herskabet og de to største piger og lærerinden i Thisted, så vi er ene om det hele. Der er kun to af karlene hjemme, så i aften er vi ikke mange. Til middag spiser vi alle i Folkestuen, men til aften bliver der dækket bord i Børnestuen til herskabet og os piger. Vi kommer op kl. 6 om morgenen, og så kan du tro, det går i trav til kl. 3-4, før er vi aldrig færdig. Det er et stort stuehus, og her skal alting være propert og blankt, så det er næsten aldrig til at blive færdig, men jeg er rigtig godt tilfreds her. I formiddags har Marie og jeg været i Thisted til kirke og på onsdag aften skal vi til Thisted til møde, så vi kan godt komme i byen her. Vi har et dejligt værelse. Vi ligger i to jernsenge med madras og har lange gardiner for vinduerne, hvide pudeværk med mellemværk i. Det er da noget fint i et pigekammer. Vi er jo fri for malkning, men jeg har 7-8 transport-

spande at vaske. Det er stuepigens bestilling. Så har jeg 4 stuer at gøre rent i, at dække bord og at vaske op efter middag, at skure køkkenbord og spisekammerbord, to store karlekammere at gøre rent i og to gange at vaske gulv i, så er det meste af dagen gået. Om aftenen sidder vi i spisestuen med vores håndarbejde, da kommer karlene ind i stuen og drikker kaffe ved hvid dug. Det er meget flot med møbler her, en stor havasal med hvide møbler i og en flot klaver, orgel i spisestuen. Alt er meget flot, kan du tro. Nu er kl. 9. Så er karlene færdige med at malke. Så kommer de til kaffe, så jeg må slutte for denne gang. Skriv nu snart. Jeg kan godt få tid til at læse et brev!

Kærlig hilsen din hengivne Kirstine.

Ifølge Trap Danmark, 5. udgave 1961, står der under Ullerup bl.a.: Købtes 1838 for 18.500 rdl. af P. K. Hagensen, der delte den i Gl. eller Sdr. Ullerupgård og Nr. Ullerupgård. Førstnævnte overtoges 1887 af sønnen Nis Nissen Hagensen, der 1912 solgte den for 159.000 kr. til N. Johansen. Derefter kom den 1913 til P. C. Knudsen og 1916 til Thylands Udstykningsforening, der udstykkede jorden og solgte hovedparcellen til Viggo Odders-hede for 149.000 kr. Den nuværende Nr. Ullerupgård solgte P. K. Hagensen 1878 for 120.000 kr. til sønnen Martin Hagensen, hvis enke 1914 afhændede den for 130.000 kr. til J. Sloth Odgaard, der i 1952 overdrog den til sønnen K. R. Sloth Overgaard.

vi alle i Folketsalen; men til Aften bliver det dækket Bord i Rømersalen til Herskabet og os Piget. Vi kommer op til Morgenen og så kan du se det gå i trav til Kl. 3-4 for er vi aldrig færdig, det er et stort Skæbne og det skal alting være så perfekt og blank så det er næsten aldrig til at blive færdig, men jeg er rigtig godt tilfreds her, Fruen er flink, i Formiddags har Marie og mig været i Thisted til Gurke og på Onsdag aften skal vi til Thisted til Møde, så vi kan

godt komme i Byen her. Vi har et dejlig Værelse, vi ligget i to Gensenge med Maden og har lange Gardiner for Vinduerne, hvide Tæpper med Phellemværk i, det er da noget fint i en Tæppekammer; vi er jo jo for Målkning men jeg har 7-8 Transportvogne at vaske det er Skiepiga Bestilling, så har jeg 4 Skudt at gøre rent i at dække Bord og at vaske op efter Middag at skure Røkkenbord og Spisekammerbord; to store Karle-kammerer at gøre rent i og to gamle at vaske Gulv i, så er

Uddrag af brevet fra Kirstine til Marie.

Nr. Ullerupgård i vinterdragt ca. 1995. Foto: Lis Sloth-Odgaard.

Der var også håndboldpiger til i 30'ernes Danmark

Her i 90'erne følger hele Danmark vore dygtige håndboldpiger, som gør sig gældende på verdensplan. I 30'erne var damehåndbold også en populær sportsgren, hvor dygtige unge piger fra Thisted Idrætsklub (TIK) huse-rede i Thy.

Det siges, at håndboldspillet er en dansk opfindelse, hvis spæde start fandt sted i 1897 i Nyborg. Spillet, som har været undergivet store ændringer i de 100 år, slog først rigtig an omkring 1930 og da i en form, som kun tilnærmelsesvis ligner det, vi kender i dag.

I 1933 fik min far – typograf Henry E. Pedersen – som leder af TIK til opgave at starte håndboldspillet på spindesiden i Thisted. Hvordan det forløb fortæller han om i medlemsbladet for oktober 1933. Lad os give ham ordet:

»Damernes håndboldsæson er forlængst sluttet, men derfor kan der godt være grund til at skrive nogle linier om denne ideelle dame-idræt, som foreningen har indført i år. Til en begyndelse dyrkede man spillet efter de danske regler, hvor banen har en størrelse af 30 x 45 meter, og hvor al løben med bolden er på det strengeste forbudt. Tilslutningen var til at begynde med ganske god, og da der kun måtte være 7 deltagere på hvert hold, kunne man til de fleste tider spille mod begge mål. Efter at have dyrket spillet på den lille bane i nogen tid, blev man klar over, at der også blev spillet håndbold for damer i Bedsted og

Hurup. Det var da nærliggende, at man søgte at få et samarbejde i stand med disse klubber, da beliggenheden jo var sådan, at man uden alt for store udgifter kunne arrangere kampe holdene imellem.

Det viste sig imidlertid, at man i disse klubber dyrkede spillet efter de tyske regler, hvor banen er en fodboldbane, og hvor der er 11 spillere på hvert hold. Efter at have indøvet den nye spillemetode, spilledes to kampe med Bedsted, én her i byen og én i Bedsted, og i begge tilfælde gik Thisted-damerne af med sejren. Dette skyldtes dog mere Thistedholdets hurtighed og bedre skydeevne end sammenspillet, hvor Bedsted-holdet måtte siges at være bedst, hvilket man også kunne forvente, eftersom holdet hele tiden havde spillet på stor bane.

Man havde selvfølgelig håbet, at disse kampe ville styrke interessen for yderligere tilgang til håndboldspillet. Det blev dog ikke tilfældet, og da der til træning i spillet på den store bane helst skal være op mod en snes deltagere, blev man, da der kun mødte en halv snes damer, enige om at slutte sæsonen for i år.

Næste år forsøger vi igen, og så håber vi på bedre deltagelse.
H. P.«

Dette ønske må være gået i opfyldelse for allerede sæsonen 1934 blev strålende. Nævnes kan således »kampene i Aalborg, hvor vore damer fuldstændig erobrede publikum,

Indtil indvielsen af Thisted Stadion i Dragsbæk i august 1937, holdt TIK til på Vestre Dyrskueplads. Fotograferet op ad det daværende klubhus ses her »et billede af de 11 raske håndbold-damer, der med en række sejre sammen kaster glans over TIK.« Det er 1934-holdet, som på denne måde introduceres i TIK's medlemsblad nr. 1. fra 1935. Signe Larsen (f. Jeppesen), som i 1934 selv stod over for en lang karriere på 1. holdet, og som nu bor Nørretorv 6, har hjulpet med at identificere næsten hele holdet. I bageste række fra venstre: Gudrun Andersen, kaldet »Strikker« (d. a. strikker Andersen, som på daværende tidspunkt havde forretning på hjørnet af Storegade og Havnestræde), Agnes Christiansen (d. a. købmand Christiansen på hjørnet af Vestergade og Kongensgade), Ingeborg Hyldahl (d. a. skolebetjent Hyldahl, Østre Skole på Munkevej), Dagny Larsen, gift Rye (d. a. slagtermester Ingv. Larsen, som havde forretning i den vestre ende af det gamle Landmandshotel i Vestergade), Inger Thomsen (d. a. dyrlæge Thomsen) og Bodil Jespersen (d. a. blomsterhandler Jespersen, som havde forretning i Storegade og gartneri på Plantagevej). Den første i forreste række er ukendt. Nr. 2 er Krista Jensen (d. a. linie-montør Anton Jensen, Solhøjvej, som i 1937 omkom ved en ulykke i transformatoren bag Thisted Sygehus). Derefter målvogeteren Katrine (ekspeditrice i Fællesbageriets udsalg på Lilletorv), Anna Margrethe Mærkedal (d. a. repræsentant Mærkedal, som vist boede på Møllevej) og Inger Sørensen (d. a. »Singer-Sørensen«).

til dels ved holdenes klædelige dragter, men mest ved holdenes gode spil, der for 1. holds vedkommende resulterede i sejr på 7-3, medens 2. hold vandt med 1-0.« Det kan tilføjes, at Thisted Amts Boldspilunion (TABU) samme år arrangerede mesterskaber i damehåndbold – og at TIK vandt finalen over Koldby med 9-0.

TIK var stolte af sine håndboldpiger i 30'erne. Billedet af det hold, som først gjorde sig rigtig gældende, har i mange år stået på min nethinde. Nu har jeg ved granskning i lokalarkivet på J. P. Jacobsens Plads fundet billedet af de dejlige Thisted-piger, som mange stadig husker.

50 år efter, at de var blevet konfirmeret, samledes 13 jubilierende konfirmander til gudstjeneste i Tømmerby Kirke skærtorsdag den 9. april 1998. Forrest fra venstre Else Roelsgaard, Marie Blæsbjerg, Kristine Skriver, Signe Frandsen og Meta Bak. Bageste række: Kristian Andersen, Poul Odden, Ellen Pedersen, Børge Nielsen, Hans Jørgen Skriver, Arne Pedersen, Karl Larsen og Bodil Søgaard. Foto: Peter Mørk.

I juni 1998 mødtes elever, som havde taget realksamen fra Thisted Borgerskole i 1973. 14 af de 18, der havde taget eksamen, var mødt op. Bagest fra venstre: lærer Vagn Berg, Preben Dahlgård, Verner Kjær, Hans Erik Steffensen, Jørgen Madsen. Forrest lærer Erik Langberg, Ingrid Djernæs, Helga Bang Jensen, Ingelise Kristiansen, Gertrud Poulsen, Dorte Mærkedahl, Inger Sauer, Inger Marie Andersen, Anne Marie Knudsgaard, Irma Nystrup og Ruth Jeppesen. Foto: Klaus Madsen

50 år efter, at de var begyndt i en af førsteklasserne i Thisted Borgergscole, mødtes 80 ud af 150 gamle skolekammerater 13. september 1997. Edith Gregersen, skomager, Vestergade 29a, Thisted, har skaffet navnene. Forreste række fra venstre: Edith Gregersen (f. Larsen), Ellen Styrbech (Nielsen), Grete Pedersen (Nielsen), Benthe Jensen (Olesen), Connie Thomsen (Nielsen), Jytte Juul Hansen (Bergstrøm), Ingrid De Bruijn (Jensen), Kirstine Riis (Hyldgaard), Inga Andersen (Axelsen), Doris Knudsen (Larsen). 2. række: Ulla Märker (Dinsen), Inger Johanne Nielsen (Jensen), Ruth Nielsen (Mouritsen), Jytte Pedersen (Kristensen), Jens Peter Krosgaard, Betty Houmøller (Jensen), Ulla Hansen (Nybye Pedersen), Ole Filtenborg Poulsen, Ellen Jespersen (Vestergaard), Inger Skaalum (Morell), Hanne Jensen (Nordkvist), Else Marie Vilain (Poulsen), Aase Haumann (Mørch), Inger Pasgaard (Leth Nielsen), Ole Søndergaard Larsen. 3. række: Henny Belter (Sørensen), Knud Erik Nielson, Anne Lise Kirk (Jensen), Margith Rasmussen (Pedersen), Birthe Nielsen (Vestergaard), Meta Rosengreen, Betty Iversen, Lillian Petersen (Kristoffersen), Ib Rehde Nielsen. 4. række: Tage Nordentoft, Hans Gade Nielsen, Ernst Kristensen, lærer Poul Nedergaard, Chr. Kold Mikkelsen, Knud Erik Clausen, Inge Gade Nielsen (Nordlien Larsen). Øverste række: Ove Rask Larsen, Per Boe, Steffen Riis, Henning Svankjær (Jensen), Per Redder, Jan Bruhn (Rasmussen), Orla Anthonsen, Oluf Bjørnstrup, Preben Kristensen, Ejvind Nielsen, Harry Milther (Nielsen), Poul Martin Knudsen, Erik Carlo Lauritsen, Erik Bisgaard, Jens Jørgen Kristensen, Herluf Pedersen, Chr. Legind Larsen. Foto: Peter Mørk.

Såkaldte »guldkonfirmander«, der blev konfirmeret for 50 år siden, mødtes i Sjørring Kirke i april 1998. Bageste række fra venstre: Johannes Søndergaard, Nørhå, Svend Skaarup, Sjørring, Hans Christensen, Frederiksberg, Henning Nielsen, bosat i Sverige, Niels Pedersen, bosat på Fyn, Peter Thomsen, Ræhr og Leo Kristiansen, Snedsted. Forrest: Elly Bertelsen (født Jensen), Snedsted, Ingrid Lyhne (Malle), Sjørring, Gunnar Toftdal, Bedsted, Else Pedersen, Sjørring, Gudrun Sørensen (Nielsen), Sjørring og Dagny Hove (Poulsen), Sjørring. Foto: Fotomagasinets, Thisted.

Ved Thisted's gamle gymnasium på Munkevej mødtes 21 studenter fra årgang 1957 til 40 års jubilæum i juni 1997. I forreste række fra venstre: Lise Nørregaard Christensen (Sørensen), Kirsten Søholm (Frandsen), Aase Nielsen, Birthe Westh, Inger-Lise Rendtorff og Eva Nadhazi. 2. række: Inger Andersen (Nygaard), Karen Hempel-Jørgensen (Elbrønd), Else Kjær Mikkelsen (Larsen) og Lene Brink Brot (Pedersen). 3. række: Palle Mørch, Tage Justesen, Mogens Kjær, Jørgen Dolmer, Poul Ottesen og Hans Ejnar Hansen. Bagest: Knud Stentoft, Didier Gautier, Viggo Dam Nielsen, Bertel Würtzen og Mogens Erik Larsen. Foto: Peter Mørk.

Hurup Skoles to realklasser årgang 1973 mødtes i august til 25 års jubilæum. 27 elever og 4 lærere deltog. Forrest fra venstre tidligere skoleinspektør J. O. Jørgensen og lærer Aage Ringgaard. Siddende fra venstre: Lene Krogsgaard Pedersen, Jytte Christensen, Anita Mølgård Christensen, Hanne Munk Nielsen, Aase Krogsgaard, Elsebeth Lynge Gravsén, Else Larsén, Grethe Sørensen, Inger Stensgård. Stående fra venstre: Lærer Eva Christensen, Jane Lynge, Sonja Christensen, Kristine Handrup, Kirsten Hviid, Jette Nielsen, Kjeld Grud, Kirsten Vang, Inger Johanne Thomsén, lærer Asbjørn Hansen. Bagest fra venstre: Peter Lodahl, Svend Erik Bjørndahl Nielsen, Palle Steffensen, Peter Andersen, Erik Lund, Anders Jensen, Peter Graugaard, Michael Johansen, Jens Olaf Sohn Thomsén, Carsten Lyngs. Foto: Klaus Madsén.

10 konfirmander fra Vørupør, årgang 1948, samledes 50 år efter. Af de oprindelige 16 konfirmander er to døde, og to var forhindret i at være med. Fra venstre Jenny Toft Kristensen, Nico Andersen, Aksel Madsen, Krista Fink (Pedersen), Eva N. Jensen, Margit Broe (Morsing), Ada Skafsgaard (Andersen), Astrid Husted (Nørgaard), Lydia Frost Bak (Jensen) og Peder Brund. Foto: Klaus Madsen.

Det første hold, der blev konfirmeret af Anders Tange, var fra tresognspastoratet Skyum-Hørdum-Villerslev. De samledes i april 1998, 25 år efter. Forreste række fra venstre: Niels Peter Nielsen, Iben Gregersen, Anne Lise Søndergaard, Ejvind Vang, Jens Gadeberg, Kresten Pejtersen, Helle Bisgaard, Ellen Bisgaard Guld (Krogh), Erik Vestergaard. Midterste række: Anders Tange, Ulla Christensen (Søndergaard), Jytte Sjælland, Lene Bjørn (Jensen), Anny Sodborg Krag, Helle Hove, Irene Jacobsen (Nielsen), Lisbeth Goul Andersen, Bente Petersen (Olesen), Gerda Tybirk, Hanne-Lis Lovmand. Bageste række: Anitta Kjær Christensen, Leif Nielsen, Leif Jensen, Niels Jørgen Svanborg, Knud Erik Fuglsang, Anne Sofie Guld Thomsen, Else Kollerup (Korsgaard), Ejgild Nørgaard, Jens Svenningsen og Brian Borggaard. Foto: Peter Mørk.

Dette billede er indleveret til Præstegården i Asylgade i Thisted efter oprydning i en gammel dames dødsbo. Billedet er taget fra præstegårdshaven, og personerne er sandsynligvis præsten og hans familie, mener den nuværende sognepræst, Eskil Agger. Sognepræst 1896-1917 var J. S. Hansen. I hjørnet nederst til venstre kan man ved nøje granskning se, at billedet er taget i 1903 af L. H. Gram. Nærmere oplysninger til »Jul i Thy«'s redaktion.

Overlund i Nr. Skjoldborg var i flere århundreder i samme slægts eje. Den sidste ejer, Jens Pedersen Jensen, døde 7. januar 1998 kort før sin 89 års fødselsdag. Ejer først i dette århundrede var Poul Jensen, der i 1905 overtog gården fra sin mor, Dorthea Pedersen, født Back. Det hvidkalkede stuehus fra 1924 fik Poul Jensen opført. Han døde tre år senere som ugift, hvorefter gården i 1927 gik i arv til en bror, Niels Jensen. Hans søn, Jens Pedersen Jensen, overtog gården i 1939 som eneste arving. Han var gift med Marie Magdalene Damsgaard fra Hunstrup-Østerild egnen. Det var på hendes foranledning, navnet Overlund blev tinglyst i 1941. Efter hendes død i 1982 flyttede Jens Pedersen Jensen til Sjørring, og gården blev i 1983 overtaget af Peder Ubbesen, der afstod bygningerne i 1984 til Laurids Andersen, Jernbanevej 21 i Snedsted, som skriver: Overlund, Odde-sundvej 154, omkring 1 km syd for Sdr. Nordentoft, har aldrig været en stor gård, men det vi før i tiden kaldte en almindelig bondegård med 15 ha. Min tilknytning til Overlund begyndte i 1930, da jeg kom dertil som almindelig medhjælper i 14 års alderen. Senere kom jeg som kvægkontrollør og regnskabsfører, indtil jeg i 1984 erhvervede bygningerne med tilhørende 1 td. land i forbindelse med udstykning og jordfordeling. Billedet er formentlig taget i 1989.

De blev konfirmeret i Bedsted Kirke i 1948 og samledes 50 år senere på Agger Havns Feriecenter. Bagest fra venstre: Frode Christensen, Bjarne Sørensen, Thorning Pedersen, Egon Bovbjerg, Niels Nørgaard, Arne Langballe, Else Dige (Tolbøl). Forreste række: Kamma Vestergaard (Nielsen), Dagny Madsen (Poulsen), Irene Larsen (Nielsen), Elna Hove (Jensen), Lillian Klausen (Jensen), Aase Christensen (Jensen), Aase Larsen (Fuglsang), Margrethe Jespersen og Nora Andersen (Jensen). Foto: Peter Mørk.

NJA - MØBLER A/S

Håndværkervej 3 · Nors · 7700 Thisted
Telefon 97 98 15 77

Der er også thyboer i Afrika og vi har siden 1980 betjent en hovedsagelig skandinavisk kundebase med rejsearrangementer overalt i det sydlige Afrika. Kontakt vor agent i Frederikshavn eller Deres nærmeste rejsebureau for nærmere oplysninger om grupperejser, sportsarrangementer, firmakonferencer eller individuelle rejser.

Tegn et gratis medlemskab af Jensen Safaris E-mail Club
Tilmelding på jensen@icon.co.za - hjemmeside <http://www.icon.co.za/jensen>

Specialrejser 1999

Aalborg Stiftstidendes Abonentklub 04/01/1999 - 18/01/1999 - henvendelse til Finn Hofmeister på tlf. 98 35 35 35

De Tre Tenorer "BRAVO AFRIKA" i Pretoria april 1999 - grupperejse med afgang 16/04/1999 eller individuelt billetsalg
Kontakt Jensen Safaris på tlf. 0027 12 46 60 37 - fax 0027 12 346 16 92 eller E-mail jensen@icon.co.za

Det Danske Haveselskab 16/08/1999 - 02/09/1999 - henvendelse til Leo Christiansen på tlf. 62 26 22 343

Tre efterårsrejser med 65 Ferie DANMARK - henvendelse til Kirsten Hansen på tlf. 33 14 65 65

 **A/S DANSK
REJSEBUREAU**
Havnepladsen 5 A - DK-9900 Frederikshavn
DENMARK
☎ +45 96 20 23 20 FAX +45 96 20 23 23

Vi bruger moderne udstyr, når vi fremstiller Deres tryksager,
så De er sikker på høj kvalitet.

Produktion og salg af postkort over det meste af landet.

 wadmann
bogtryk/offset aps

Fabriksvej 8 . 7700 Thisted . Tlf. 97 92 31 66 . Fax 97 91 00 80

Fra Forlaget
efterlyser vi stadig gamle
numre af »JUL i THY«.

Kun tiden fra før 1974 har interesse.

Henvendelse til:

Erik A. Lauridsen
Limfjordsvej 20, 7700 Thisted
Telefon 97 92 01 75

**ALT INDENFOR
BINDERI**
Kæmpeudvalg i årstidens blomster
Deres blomsterproblem
- vort speciale
Blomster sendes overalt

97 92 02 22
Privat 97 93 12 54

**TOVES
BLØMSTER**
Østerbakken 66, Thisted

IMERCO
7700 THISTED
STOREGADE 7 • TLF. 97 92 00 22

GLAS - PORCELÆN - KØKKENUDSTYR **IMERCO**

Kresten
Borggård

Ejnar
Jeppesen

Kennert
Sohn

Jens
Kjærgaard

Nybolig Thy

Jeppesen, Sohn
& Borggaard

Stataut.
ejendomsmæglerfirma

...sammen med Nykredit

Storegade 8 . 7700 Thisted . Tlf. 97 92 22 88 - Jernbanegade 3 . 7760 Hurup . Tlf. 97 95 23 55

Julegaver

Smukke ting
i stort udvalg finder De
hos

Julegaver

Brix Andersen, guldsmed

Gågaden . Telefon 97 92 10 02

STEN for STEN

- hjælper vi dig igennem papirjunglen

Sparekassen
THY

Vi er ikke som de andre

Deres håndværker

Alle former for

REPARATIONER

I tømrer- og snedkerarbejde

Nr. Allé - Thisted

Tlf. 97 92 12 04 . Bil-tlf. 30 97 38 04

Hermans Snedkeri

Thisted Materialhandel

v/ Kaj Knudsgaard

MATERIALISTEN

Fremtidens Valg

v/ **Jacob Yde Pedersen**

Ålborgvej 12 .Tlf. 97 92 29 77

v/ **Klaus Agesen**

Ålborgvej 64 .Tlf. 97 92 19 77

v/ **Mary Lauridsen**

Simons Bakke 30 . Tlf. 97 92 32 21

Åben alle ugens dage
kl. 6.30 - 23.00

Bøger af enhver art og til
ethvert formål

BALLEBY'S BOGHANDEL

v/ **NIELS ERIKSEN**

Store Torv 5 . 7700 Thisted

Telefon 97 92 00 90

Nissan Thisted

Nors Auto A/S

Hanstholmvej 137, Nors, DK-7700 Thisted

Telefon 97 98 18 55

Tillægslån

Lån til huset til lige, hvad De vil

REALKREDIT
Danmark

Gl. Toldbod * 7700 Thisted - Tlf. 98 12 53 00

- byens
spændende
... tøjbutik

Louise

Storegade 11, 7700 Thisted

Tlf. 97 92 02 11

Bornerups kontor & datacenter

Østerbakken 71 · 7700 Thisted · Tlf. 97 92 00 33 · Fax 97 92 07 33

Undervisning for voksne - start januar 1999

AVU niveau: **Dag** Dansk · matematik · engelsk · tysk · samfundsfag · medie
(8. - 10. klasse) kundskab · psykologi · design og lay-out · informatik · naturfag
Aften Informatik

HF niveau: **Dag** Engelsk (tilvalg) · biologi
(gymnasialt niveau)

spørg efter en
studievejleder...

VUC Thy-Mors, Munkevej 9, Thisted Tlf. 97 92 31 44

THY-MORS

a.m.b.a.

- Alt i glarmesterarbejde
- Indramning
- Salg af kunstnerplakater

Thisted Glarmesterforretning

v/ H. C. Bach, Møllevej 57, 7700 Thisted

Butikken er åben daglig 13.00-17.00

lørdag lukket - *men vi svarer altid på* **97 92 19 17**

Kjeldgaard
SKO

GÅGADEN - 7700 THISTED

TLF. 97 92 08 00

**Fuld
effekt**

Elektrikeren

J.K. ELECTRIC APS

Bjørnevej 8 . 7700 Thisted

97 92 50 66

**B
L
I
K**

- Ring og bestil en af vore servicevogne med
uddannet VVS-montør

Niels Skaarup & Søn

Blikkenslager og VVS Installatør

Industrivej 4 - Tlf. 97 92 04 41 - 7700 Thisted

Calles Conditore

CARL EJNAR JACOBSEN

Storegade 8

Telefon 97 92 01 60

NORDVESTJYSK HANDELSGYMNASIUM

Lerpyttervej 52 • 7700 Thisted
Limfjordsvej 95 • 7900 Nykøbing Mors
Telefon 99 19 19 19 • Fax 99 19 19 99
e-mail: novehs@novehs.dk

Auto Winkler

Salg af nye og brugte biler
Bilreparation

Tigervej 5 . Thisted . Telefon **97 92 16 88**

Aut. forhandler

Ring efter en
Gardinbus

Se gratis ca. 1000 lange gardinlængder
hjemme i Deres egne stuer

HIL
bolig - tekstil

Telefon
97 92 24 44
- det er os
med
gardinbusserne!

Havnesmeden

Smede- og maskinværksted

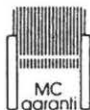
v/ Leif Andersen

Tlf. **97 92 17 15**

fax **97 92 68 15**

Privat tlf. **97 92 02 04**

 Frøkjær
KNUDSEN
MØBLER
JERNBANEGADE 7700 THISTED

KOM IND
OG SE
HVAD VI HAR
TLF. **97 92 04 66**

revisionsfirmaet

**bjørndal &
nordentoft**

poul bjørndal . herluf fisker . preben petersen
werner kühn jensen . lars ballebye jensen

torvegade 1 . 7700 thisted

telefon **97 92 55 00**

telefax **97 92 00 55**

Få en
kasse-
kredit
til
uforudsete
udgifter

Unibank

Byen største udvalg i

- Lamper
- Skærme
- Duge
- Puder m.m

Gaveideer får man hos:

 Brdr. W Hansen
VESTERGADE 84 . 7700 THISTED
TLF. 97 92 2700 . FAX 97 91 1000

Thisted Dagblad

i Thy – om Thy – for Thy

Slagter Kjær 1/5

Møllevej . Thisted
Telefon 97 92 07 32

**brille-
huset**

Briller og
kontaktlinser

VESTERGADE 7
THISTED . TLF. 97 92 04 37

TAPET - FARVE - GULV

Ærlig information,...Værs'go!

Maling

Tapet

Gulvbelægning

Profa Farver

Jensen & Langballe St. Torv • 7700 Thisted • Tlf. 97 92 33 44

Super Brugsen

THISTED ARBEJDERFORENING

Store Torv • Tlf. 97 92 02 99

STIL KRAV. DET GØR VI

Forsikringskabet

»THISTED AMT« g/s

Thyparken 16

Telefon 97 92 10 55

Der er 200 tøjkspertter i Danmark
– i Thisted er det

tøj EKSPERTEN **Engelsk**

THISTED - HANSTHOLM

Wadmann

Store Torv

Thisted

Tlf. 97 92 10 32

Centrum for ure, briller og kontaktlinser

Nykredit

THISTED

Storegade 8
7700 Thisted
Tlf. 9617 0777

*Det er ikke det at vi
er bank – det er måden
vi er lokalbank på!*

Thisted Bank

ELKØB
KANSTRUP

Køkken - bad
Garderobe-
skabe
El-artikler
Hvidevarer
Hvidevare-
service

STOREGADE 4 • 7700 THISTED
TLF. 9792 45 50 • FAX 97 92 45 11

Smed Tæpper

Industrivej 61
7700 Thisted

97 92 13 88

Fax 91 91 09 17

KK **skilte**
THISTED

EuroSko
Juul Sko

Vestergade 20 . Thisted

expert

Thisted ApS

Vestergade 21, 7700 Thisted, tlf. 97 92 18 42

REVISORGRUPPEN

MidtVest

Registrerede Revisorer FRR:

REVISIONSKONTORET I/S

v/Keld Hyldahl, Erik Harbo Larsen og Bjarne Ringgaard

Jernbanegade 16-18 - 7700 Thisted - Tlf. 97 92 08 99 - Fax. 97 92 04 11

Akupunktør
Søren Markvorsen

Thorstedvej 113

7700 Thisted

Tlf. 97911717

Behandling efter aftale

Gardin
EKSPERTEN
HANS ANDERSEN

STOREGADE 15 . 7700 THISTED

TLF. 97 92 09 77

bygge **marked**
Chr Sørensens Tømmerhandel as

Tigervej 15 . Thisted

Tlf. 97 92 33 11

MIDT-VESTLYSK
DISTRIKTSAVISER A/S

THISTED POSTEN

TLF. 99 19 93 00

tb **thy bogtryk & offset** A/S
reklame

Telefon

97 87 16 66

**Jord-, beton
og murerarbejde**

HENNING THOBIASEN

Murermester

Tilstedvej 79 - 7700 Thisted - Tlf. 97 92 57 36

TILSLUTTET
//////BYG GARANTIORDNING//////

Hatten af for **THY**

ISBN 87 85 131 29 6

Kr. 59,-